

Handelingen

13 - 14

VLAAMSE RAAD

BUITENGEWONE
ZITTING - 1988

Vergaderingen van april 1988

BEKRACHTIGING ERKENNINGSBESLUITEN NIET-OPENBARE
TELEVISIEVERENIGINGEN

VERZOEKEN TOT RAADPLEGING RvS

R2-VERBINDING TUSSEN EXPRESSWEG EN EI 7

AANLEG GROTE RING DOOR WAASLAND

SLOPING MIJNGEBOUWEN LIMBURG

BENOEMING LEDEN COMMISSIE VAN ONDERZOEK GEWESTPLAN

HALLE-VILVOORDE-ASSE

BENOEMING LEDEN VNC

ERKENNINGSBESLUITEN NOT'S

Inhoud

Nr. 13 **Woensdag 20 april 1988**

Berichten van verhindering, blz. 271

Begroting

Indiening en verwijzing, blz. 271

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 271

Advies van de Raad van State

Indiening, blz. 271

Verzoekschriften

Indiening en verwijzing, blz. 272

Mededeling van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 272

Arrest van het Arbitragehof

Indiening, blz. 272

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 69)

Indiening, blz. 272

Ontwerp van decreet houdende bekrachtiging van de besluiten van de Vlaamse Executieve, getroffen ter uitvoering van artikel 8, §§ 2 en 4, artikel 9, § 1 en artikel 10 van het decreet van 28 januari 1987 betreffende het overbrengen van klank- en televisieprogramma's in de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de erkenning van niet-openbare televisieverenigingen.

- 63 (BZ 1988) - Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking, blz. 272

Sprekers : de heren H. Van Rompaey, verslaggever, J. Van Elewycyk, A. De Beul, E. van Rompuy, A. Denys, W. Van Durme, G. Annemans, L. Van den Bossche, L. Dierickx, P. Chevalier

Verzoek tot raadpleging van de Raad van State, blz. 292

Spreker : de heer J. Van Elewycyk

Regeling van de werkzaamheden, blz. 293

Bijlage - Vragen om uitleg (R.v.O. art. 22,12)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening

Vraag om uitleg van de heer H. Van Dierden tot de heer E. Beysen, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangele-

gheden en Ruimtelijke Ordening i.v.m. de bouwaanvraag voor de R2-verbinding tussen de Expressweg en de E17, blz. 297

Vraag om uitleg van mevrouw M. De Meyer tot de heer E. Beysen, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening i.v.m. het verlenen van een bouwvergunning voor de aanleg van de Grote Ring door het Waasland, blz. 297

Nr. 14 **Dinsdag 26 april 1988**

Berichten van verhindering, blz. 301

Begroting

Indiening en verwijzing, blz. 301

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 301

Mededeling van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 301

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 69)

Indiening, blz. 301

Actuele Vraag (R.v.O. art. 71)

Actuele vraag van de heer H. Van Dierden tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, en tot de heer E. Beysen, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening, over het mogelijk slopen van mijngebouwen in Limburg, blz. 301

Motie van orde

Voorafgaande vraag over de coördinatie van de werkzaamheden van de Raad, blz. 302

Spreker : de heer J. De Seranno

Actuele vraag (R.v.O. art. 71) (Voortzetting)

Actuele vraag van de heer H. Van Dierden tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, en tot de heer E. Beysen, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening, over het mogelijk slopen van mijngebouwen in Limburg, blz. 302

Regeling van de werkzaamheden, blz. 303

Spreker : de heer J. Van Elewycyk

Commissie van Onderzoek over het Gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse

Benoeming van de leden, blz. 303

Vaste Nationale Cultuurpactcommissie

Benoeming van 13 vaste en 13 plaatsvervangende Nederlandstalige leden, blz. 304

Sprekers : de heren A. De Beul, A. Denys

Regeling van de werkzaamheden, blz. 305

Spreker : de heer J. Van Elewycyk

Ontwerp van decreet houdende bekrachtiging van de besluiten van de Vlaamse Executieve, getroffen ter uitvoering van artikel 8, §§ 2 en 4, artikel 9, § 1 en artikel 10 van het decreet van 28 januari 1987 betreffende het overbrengen van klank- en televisieprogramma's in de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de erkenning van niet-openbare televisieverenigingen

- 63 (BZ 1988) - Nrs. 1 tot 8

Algemene bespreking, blz. 305

Spreker : de heer J. Van Elewycyk

Artikelgewijze bespreking, blz. 305

Sprekers : de heren J. Van Elewycyk, L. Van den Bossche, Minister P. Dewael, de heer A. De Beul

Verzoek tot raadpleging van de Raad van State, blz. 312

Sprekers : de heren A. Denys, J. Van Elewycyk, G. Verhaegen, H. Schiltz

Regeling van de werkzaamheden, blz. 314

Bijlagen

Besluiten van de Vlaamse Executieve, getroffen ter uitvoering van artikel 8, §§ 2 en 4, artikel 9, § 1 en artikel 10 van het decreet van 28 januari 1987 betreffende het overbrengen van klank- en televisieprogramma's in de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de erkenning van niet-openbare televisieverenigingen

Bijlage I, blz. 317

Bijlage II, blz. 321

Bijlage III, blz. 323

Bijlage IV, blz. 327

VOORZITTER : de heer J. Pede

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

M. Gesquière, H. Knuts, A. Steverlynck, D. Vervaeke ; gezondheidsredenen.

R. Blanpain, W. Claes, H. De Croo, P. D'Hondt-Van Opdenbosch, J. Sauwens, L. Vanvelthoven, J. Wyninckx ; ambtsverplichtingen.

BEGROTING

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende ontwerp van decreet werd ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1980
– 12-A (BZ 1988) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor

Financiën en Begroting.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van de heer W. Peeters c.s. houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Executieve van 27 mei 1987 tot instelling van een huisvestingspremie
– 114 (BZ 1988) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Huisvesting en Stadsvernieuwing.
- Voorstel van decreet van de heer J. Ansoms houdende reglementering inzake en controle op de relatie- en huwelijksbemiddelaars
– 116 (BZ 1988) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn en Gezondheid.
- Voorstel van decreet van de heren J. Ansoms en J. Van Hecke c.s. houdende invoering van de titel van licentiaat of doctoraat in de sociale wetenschappen
– 117 (BZ 1988) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs en Vorming.
- Voorstel van decreet van de heer R. Blanpain c.s. houdende verbodsmaatregelen inzake de reclame voor, de verkoop en het gebruik van tabak

– 118 (BZ 1988) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Welzijn en Gezondheid.

- Voorstel van decreet van de heer M. Olivier houdende regeling van het houden en het kweken en het bevoorraden met vogels, alsmede het organiseren van vogelwedstrijden
– 119 (BZ 1988) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Indiening

De Voorzitter : Het volgende advies van de Raad van State werd ingediend :

- Advies van de Raad van State over het ontwerp van decreet houdende bekrachtiging van de besluiten van de Vlaamse Executieve, getroffen ter uitvoering van artikel 8, §§ 2 en 4, artikel 9, § 1 en artikel 10 van het decreet van 28 januari 1987 betreffende het overbrengen van klank- en televisieprogramma's in de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de erkenning van niet-openbare televisieverenigingen
– 63 (BZ 1988) – Nr. 6.

VERZOEKSCHRIFTEN

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende verzoekschriften werden ingediend :

- Verzoekschrift van de heer Geert De Bie betreffende de medische behandeling in een psychiatrische instelling.
- 1 (BZ 1988).
- Verzoekschriften betreffende de in uitzicht gestelde sloping van de steenkoolmijn te Waterschei.
- 2 (BZ 1988).

Verwezen naar de Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften.

MEDEDELING VAN HET REKENHOF

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende mededeling van het Rekenhof werd ingediend :

- Mededeling van het Rekenhof van een brief vanwege de Voorzitter van de Vlaamse Executieve in verband met de regeling getroffen inzake de deelname van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap in een Studiesyndicaat voor een toeristisch project.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.

ARREST VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De Voorzitter : Het volgende arrest van het Arbitragehof werd ingediend :

- Arrest van het Arbitragehof van 30 maart 1988 inzake de prejudiciële vraag gesteld door het Hof van

Cassatie bij arrest van 11 juni 1987, in de zaak Counard Didier tegen de gemeente Dison
- Rolnummer 58.

Dit arrest van het Arbitragehof ligt ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling Openbare Vergadering.

SCHRIFTELIJKE VRAGEN

(R.v.O. art. 69)

Indiening

De Voorzitter : Schriftelijke vragen werden ingediend door :

- de heren G. Annemans, G. Beerden, R. Blanpain, F. Bosmans, G. Cardoen, J. Caudron, W. Cortois, J. Cuyvers, N. De Batselier, E. De Groot, H. De Loor, J. De Roo, E. Derycke, J. Desseyn, M. Desutter, M. Didden, J. Geysels, mevrouw N. Maes, mevrouw M. Panneels-Van Baelen, de heren W. Seeuws, H. Suykerbuyk, L. Van den Bosche, F. Vandenbroucke, L. Vanhorenbeek.

ONTWERP VAN DECREET houdende bekrachtiging van de besluiten van de Vlaamse Executieve getroffen ter uitvoering van artikel 8, § 2 en 4, artikel 9, § 1 en artikel 10 van het decreet van 28 januari 1987 betreffende het overbrengen van klank- en televisieprogramma's in de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de erkenning van niet-openbare televisieverenigingen

- 63 (BZ 1988) - Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende bekrachtiging van de besluiten van de Vlaamse Executieve, getroffen ter uitvoering van artikel 8, §§ 2 en 4, artikel 9, § 1 en artikel 10 van het

decreet van 28 januari 1987 betreffende het overbrengen van klank- en televisieprogramma's in de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de erkenning van niet-openbare televisieverenigingen.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Hugo Van Rompaey, verslaggever, heeft het woord.

De heer H. Van Rompaey, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, in een dagblad las ik onder de titel „Kabeldecreet loopt wat vertraging op” dat de reden voor de vertraging ligt in het feit dat het verslag van de commissievergaderingen door de heren Van Rompaey en Vandebosch te laat was klaargekomen. Ik wil uitdrukkelijk protesteren tegen deze wijze van voorstellen.

De heer J. Van Elewycx : U hebt gelijk.

De heer H. Van Rompaey : Geachte vergadering, mag ik er uw aandacht op vestigen dat voor het klaarkrijgen van dit verslag door de personeelsleden van de Vlaamse Raad niet alleen een opgedreven inspanning diende te worden gedaan maar ook overuren moesten worden gepresteerd. Een van de personeelsleden heeft hier onder meer op een bepaalde dag tot 10 uur 's avonds gewerkt aan het voorbereidend werk. Ondanks een hardnekkige griepaanval ben ik persoonlijk speciaal naar Brussel gekomen om de eindredactie op punt te stellen en op die manier mogelijk te maken dat het verslag, technisch althans, tijdig klaar was.

De reden waarom u dit verslag laattijdig hebt toebedeeld gekregen ligt bij de Posterijen die hun verplichtingen om parlementaire stukken onmiddellijk te distribueren niet zijn nagekomen.

De heer J. Sleenckx : Dat moet u aan mevrouw D'Hondt zeggen.

De heer H. Van Rompaey : Ik aanvaard niet dat op deze wijze de in-

H. Van Rompaey

druk zou ontstaan dat de verantwoordelijkheid hiervoor bij de verslaggevers zou liggen.

Om deze redenen zeg ik, mede in naam van mijn collega Vandebosch, dat ik uit protest niet wens in te gaan op de inhoud van het verslag. Van de vier zittingen, de twee hoorzittingen, de inleiding door de Minister en de gevarieerde en ruime uiteenzettingen van de commissieleden, van de zeer gedetailleerde behandeling van de talrijke amendementen is er een volledige en taalkundig keurige weergave gegeven.

Degenen die het positief willen bekijken en ook enige vlijt aan de dag willen leggen zullen na lectuur van dit document van eenenvijftig bladzijden tot het besluit kunnen komen dat de Commissie op een zeer behoorlijke wijze en in een positieve geest haar werk heeft verricht. (**Applaus bij de CVP en de PW**)

De Voorzitter : De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, ik wil mijn uiteenzetting beginnen met de beide verslaggevers en de diensten van de Vlaamse Raad te danken voor de vlijt waarmee het verslag werd opge maakt en voor de inhoud ervan, die inderdaad een trouwe weergave is van de besprekingen die in de Commissie werden gevoerd. Ik sluit mij aan bij het protest van collega Van Rompaey. Het is inderdaad verkeerd te stellen dat het een gevolg zou zijn van een gebrek aan ijver van de verslaggevers dat het verslag laattijdig aan de collega's werd toegestuurd.

Anderzijds moet het mij van het hart dat het nogal eenvoudig is uit protest tegen een fout begaan door de posterijen of een andere dienst buiten de Vlaamse Raad geen toelichting bij het verslag te willen geven. Dat is oorzaak en gevolg een beetje uit mekaar schuiven en volgens mij een gemakkelijksoplossing. Het is hier niet de gewoonte dat belangrijke verslagen door de verslaggevers niet worden toegelicht of dat zij nalaten

te wijzen op de stellingen ontwikkeld zowel door de ene als door de andere fractie. Ik meen dat dit de besprekingen op een belangrijke manier zou hebben ingekort, want het feit dat de verslaggever heeft nagelaten dit te doen zal mij gedeeltelijk verplichten om de stellingen die de SP-fractie heeft ontwikkeld hier naar voren te brengen.

Ik zou even de geschiedenis van het kabeldecreet in herinnering willen brengen. Toen het ontwerp van kabeldecreet door Minister Dewael opnieuw aan de Vlaamse Raad werd voorgelegd zegde hij dat alles wat bij het kabeldecreet hoorde een eenvoudige bedoeling had : enerzijds, ervoor zorgen dat er een einde wordt gesteld aan het BRT-monopolie en, anderzijds, ervoor zorgen dat de eigen Vlaamse beeldcultuur zich op een geschikte manier kan ontwikkelen en nieuwe kansen krijgt. Dat was in feite de dubbele motivering van het kabeldecreet. Tijdens de bespreking van het kabeldecreet zowel in de Commissie als in de Vlaamse Raad hebben wij hoofdzakelijk drie stellingen ontwikkeld :

ten eerste, er bestaat geen monopolie van de BRT want iedereen die in Vlaanderen aangesloten is op de kabel kan nu 16 à 18 TV-programma's ontvangen ;

ten tweede, naast een zendmonopolie, waarover u het steeds heeft, gaat u een tweede monopolie – maar dan een privé-monopolie – tot stand brengen ;

ten derde, het is niet waar dat u aan de eigen Vlaamse produkties een bijzondere kans gaat geven want die privé-maatschappij zal voor haar programmaties de goedkoopste zaken moeten aantrekken en zal daarenboven verplicht zijn andere tijden op te vullen met spelprogramma's, catchwedstrijden en dies meer, die met cultuurspreiding en met het bevorderen van de eigen beeldindustrie helemaal niet te maken hebben.

Het antwoord van de Minister kwam erop neer dat men hoe dan ook een commercieel station wilde. Hij zei dat we hem dienden te beoordelen op zijn daden en wij dan wel zouden

opmerken dat hij het goed voor had en wel streefde naar een bevordering van de beeldcultuur en naar het bevorderen van cultuur voor alle bevolkingslagen .

Intussen zijn de uitvoeringsbesluiten bekend. Waarover gaat het ? In feite betreft het een soort volmacht en besluiten. De Raad van State heeft bij haar beoordeling van het **kabeldecreet** met zoveel woorden gezegd dat het in ons wetgevend bestel, wat de Vlaamse Raad betreft, alleen maar verantwoord is als in een procedure wordt voorzien waarbij de Vlaamse Raad deze reglementaire besluiten, deze volmachten-besluiten, niet alleen moet bekrachtigen, maar waarbij de Vlaamse Raad eveneens de gelegenheid krijgt om die reglementaire besluiten te amenderen. De Raad van State heeft eraan toegevoegd dat alles moet gebeuren binnen een beperkte termijn, die in het decreet vastgesteld werd op 6 maanden. Deze termijn is ingegaan op 26 oktober 1987 en loopt ten einde op 25 april 1988.

In de tekst van het kabeldecreet staat dat ook als deze termijn zou worden overschreden, de zogenaamde reglementaire besluiten tegenover derden hun uitwerking blijven behouden. Dit betekent gewoon dat als naderhand de Executieve er andere opvattingen zou op na houden, de Executieve na afloop van die termijn bij besluit van de Executieve wijzigingen kan aanbrengen, besluiten kan intrekken en dat op dat moment voor de gewijzigde besluiten een nieuwe termijn van 6 maanden aanvangt.

Minister P. Dewael : Niet noodzakelijkerwijze andere besluiten, de Executieve kan ook na het verstrijken van de termijn dezelfde besluiten indienen.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Minister, dat is legistiek gezien niet uitgesloten.. .

Minister L. Walt Niel : Ook politiek niet !

De heer J. Van Elewyck : . . . mits de Executieve op dat ogenblik, voor welke besluiten dan ook, de procedure helemaal opnieuw volgt, namelijk

Van Elewyck

opnieuw voorafgaand advies vraagt aan de Mediaraad – en wij zullen het daarover nog hebben – en ook aan de Raad van State.

Het verplicht advies van de Mediaraad hebben wij ingeschreven in het decreet over de Mediaraad. De Executieve is erin gelukt, ondanks onze herhaalde tussenkomsten, ondanks ons permanent protest, die Mediaraad niet tijdig samen te stellen. Het was duidelijk de bedoeling de fundamentele problemen niet voor advies te moeten voorleggen aan de Mediaraad. Toen men met het ontwerp van uitvoeringsbesluiten werd geconfronteerd, kon het niet anders of men moest wel naar de Mediaraad. De Executieve die zo hard had meegewerkt aan het tot stand komen van het decreet over de Mediaraad, wist zeer goed dat in het decreet staat dat de Mediaraad slechts geldig kan beaardslagen – zoals trouwens elk officieel orgaan – als er een reglement van inwendige orde bestaat en men kan beschikken over een goedgekeurde begroting. Welnu, toen deze Executieve de ontwerp-uitvoeringsbesluiten aan de Mediaraad had voorgelegd, had de Mediaraad nog geen goedgekeurd reglement van inwendige orde en beschikte de Mediaraad nog niet over een eigen begroting. Men wist bijgevolg van tevoren dat de teksten, verstrekt door de Mediaraad, juridisch bekeken geen gelidige adviezen konden zijn.

Het eerste advies van de Raad van State omtrent het voorontwerp van bekrachtigingsdecreet zegt dan ook dat de Raad van State verklaart niet gevat te zijn door de vraag om advies over een voorontwerp van **bekrachtigingsdecreet**, om de zeer eenvoudige reden dat de reglementaire beschikkingen niet zijn nagekomen. De Raad van State voegt daar zelfs aan toe dat voor deze aangelegenheid op dat ogenblik de ideologische en filosofische waarborgen, die mede door het advies van de Mediaraad moeten worden veilig gesteld, niet zijn ingebouwd.

Op een bepaald ogenblik beslist de Vlaamse Executieve dit advies van de Raad van State niet te publiceren,

maar zij kan natuurlijk niet met een ontwerp van decreet naar de Vlaamse Raad komen zonder een tekst van de Raad van State. Wat doet de Vlaamse Executieve dan ? Zij gaat opnieuw naar de Raad van State, nu met een ongelooflijk slimme vraag, namelijk de vraag of dit voorontwerp van decreet wel binnen de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap valt.

Mijnheer de Voorzitter, collega's, dat is niet een open deur instampen, maar een open poort instampen. Om er zeker van te zijn dat men bij de Raad van State niet ziek wordt van het lachen vraagt men dat advies bij hoogdringendheid, binnen drie dagen. Een dergelijk advies kan men ook op één uur krijgen.

Het spreekt toch vanzelf dat deze aangelegenheid ten volle tot de bevoegdheid van de Vlaamse Raad behoort. Ik signaleer dus dat de Vlaamse Executieve inzake deze materie ten gronde geen advies heeft gevraagd aan de Raad van State in omstandigheden die een normaal advies mogelijk maken. Men kan dit niet anders noemen dan een vorm van machtsmisbruik.

In de uitvoeringsbesluiten, zoals ze thans zijn ingediend, zijn nog een paar andere vormen van machtsmisbruik ingebouwd. Ik verwijs naar de derde officiële bedoeling van de Vlaamse Executieve in verband met het kabeldecreet zelf, met name „de Vlaamse beeldindustrie, de Vlaamse cultuur nieuwe kansen geven”. Als wij de artikelsgewijze bespreking van de voorliggende ontwerp-besluiten zullen aanvatten, collega's, zullen wij aantonen dat men, wat de eigen produkties betreft, in feite tot ongeveer tien à vijftien procent van de reële zendtijd komt. Al wat geen **omroep-reclame** is, wordt beschouwd als zijnde eigen produkties. **Nieuwsuitzendingen**, sportwedstrijden, ook de **catchwedstrijden** waarover ik het daarstraks had, en de spelprogramma's zijn volgens de uitvoeringsbesluiten eigen culturele produkties.

Wij gaan daar niet mee akkoord en ik moet er even uw aandacht op vestigen dat wij met ons oordeel niet alleen staan. Op het congres van het

Davidfonds vorige week heeft de heer Norbert D'Hulst verklaard dat in Vlaanderen een cultuurproletariaat groeit mede als gevolg van de wijze waarop de commerciële televisie zal totstandkomen. Het Davidfonds heeft in niet mis te verstane bewoordingen afstand genomen van de politiek van de Vlaamse Executieve inzake de commerciële televisie, meer bepaald wat betreft de inhoud van de eigen culturele produkties en de wijze waarop onze cultuur daarin aan bod zal komen. Het moet voor velen in deze vergadering een vingerwijzing zijn om te zeggen : dit kunnen wij inderdaad niet slikken, wij kunnen of willen hieraan niet medeplichtig zijn want dit gaat in tegen de geest en ook tegen de letter van het kabeldecreet.

Wij werden in de uitvoeringsbesluiten werkelijk om de tuin geleid.

Een tweede deel van mijn uiteenzetting betreft de wijze waarop de uitvoeringsbesluiten zijn opgesteld. In artikel 8, paragraaf 4 van het kabeldecreet wordt bepaald dat reglementaire besluiten zullen worden uitgevaardigd over de criteria betreffende de duur van de erkenning. Het lag voor de hand dat, nadat de Vlaamse Raad de criteria zou hebben erkend, het bepalen van de duur een opdracht zou zijn van de Executieve. Iedereen was het over deze bepalingen dermate eens dat bij de artikelsgewijze behandeling van het kabeldecreet in de Commissie voor het Mediabeleid ook de oppositie zich niet verzette tegen artikel 8, paragraaf 4, maar zich bij de stemming daarover heeft onthouden. Zij ging er immers van uit dat de Vlaamse Executieve haar woord zou houden en de decreten van de Vlaamse Raad correct zou uitvoeren.

Wij zijn tot onze spijt, ook wat dit betreft, bedrogen uitgekomen want in dat deel van de uitvoeringsbesluiten komt het woord criteria niet voor. Zelfs in de Toelichting wordt daarover niets gezegd. Daar wordt alleen maar gesproken over de duur. Er wordt geen motivering over deze duur gegeven. Er mag niet worden beweerd dat wie de criteria gaat bepalen, ook de duur kan bepalen. Er is immers een fundamenteel verschil.

Van Elewycck

Immers als deze besluiten zouden worden bekrachtigd bij decreet door de Vlaamse Raad – wat ik de Raad bezweer niet te doen – dan is er een ander decreet nodig om de duurtijd van de te verlenen erkenningen te veranderen. Vanaf dat ogenblik kunnen degenen die erkend zouden zijn zeggen dat zij zich tot de Rechtbank zullen wenden omdat zij vinden in hun rechten te zijn geschaad. Zij kunnen op basis van de hun gedane beloften aanspraak maken op een schadevergoeding van de Vlaamse Gemeenschap.

In feite bouwt men hier in dat voor een periode van liefst twintig jaar een monopolie wordt gegeven aan één enkele privé-groep. Dit wordt dan gedaan bij decreet en zonder enig criterium of motivering, behalve natuurlijk dat het om een liberale zender gaat. De jongste weken hebben trouwens duidelijk gemaakt dat men hier aan een liberaal privé-station een enorm monopolie verleent. Dat is politiek machtsmisbruik. Dat is binnen een tijdsspanne van één jaar woordbreuk plegen tegenover de Vlaamse Raad. Een andere omschrijving is daar niet bij mogelijk.

Mijnheer de Voorzitter, ik wil de Minister even wijzen op het volgende. Toen het BRT-decreet werd aangenomen in 1979 is er niemand geweest die geloofde dat zulk decreet in onze zich snel wijzigende maatschappij – ook in een technologisch snel evoluerende samenleving – twintig jaar stand zou houden zonder enige wijziging. Dat is nu eenmaal de wet waaraan alle instellingen onderworpen zijn. Als wij maar even nagaan wat er met de bijzondere wet van 1980 op dit ogenblik te gebeuren staat, beseffen we toch allemaal dat gelijk welke beslissing geen twee decennia ongewijzigd kan blijven.

En toch wil de Executieve één enkele monopoliezender zonder enig criterium voor twintig jaar erkennen ! Dat is niet zindelijk. Wij hebben het dan nog niet over de hele problematiek van lokale en regionale TV-stations. De Minister beweert nu wel dat van zodra de uitvoeringsbesluiten bekrachtigd zijn, die stations zullen

worden erkend. Niets is minder waar. Gezien de tekst zelf van het kabeldecreet heeft de Minister geen bekrachtigende uitvoeringsbesluiten nodig om een tweede, een derde of een vierde stap te zetten. Hij kan dat ook zonder doen.

Nu proberen om regionale en lokale televisiestations onder druk te zetten door te zeggen dat er eerst een bekrachtiging moet plaats vinden via uitvoeringsbesluiten want dat er anders geen stap vooruit kan worden gezet, is niet in overeenstemming met de werkelijkheid.

Minister P. Dewael : Mijnheer Van Elewycck, dat is volledig onjuist. Ik heb wel beweerd dat, wanneer de uitvoeringsbesluiten niet bekrachtigd worden binnen de gestelde termijn, uiterlijk op 26 april, en indien er geen nieuwe besluiten in de plaats komen, het monopolie, zoals u het altijd noemt, van de VTM eigenlijk het best zal beschermd zijn. Want, dan mist op dat ogenblik de Vlaamse Regering iedere grond om lokale of regionale televisieverenigingen te erkennen.

Bewijs ons dus een dienst en houdt de bekrachtiging niet langer tegen. Dan kunnen wij het kabeldecreet binnen de gestelde termijn volledig uitvoeren.

De heer J. Van Elewycck : Mijnheer de Voorzitter, wat de Minister zegt is volledig in tegenspraak met de tekst van het kabeldecreet. Artikel 8, paragraaf 2 van het kabeldecreet blijft aan de Executieve de mogelijkheid bieden om die voorwaarden te bepalen. Tegenover derden, mijnheer de Minister, blijven die voorwaarden hun rechtskracht houden, of de uitvoeringsbesluiten nu bekrachtigd zijn of niet. Het enige verschil is dat men na de bekrachtiging een decreet nodig heeft om de voorwaarden te veranderen. Dat is dan ook, ik herhaal het, het enige verschil.

Trouwens, wanneer de VTM naar buiten toe, in grote interviews, verklaart dat, of die bekrachtiging vóór 26 april doorgaat of niet, hun koude kleren niet raakt want dat zij gewoon verder doen gezien wat bepaald werd in het kabeldecreet, dan geldt dat na-

tuurlijk ook voor de lokale en de regionale televisiestations.

Minister P. Dewael : Maar neen !

De heer J. Van Elewycck : Er is juridisch gezien geen enkel verschil in de behandeling tussen beide.

Minister P. Dewael : Mag ik even het woord nemen ?

De heer J. Van Elewycck : Van mij wel, mijnheer de Minister, maar dan geeft u mij tegelijkertijd het recht om u ook tijdens uw antwoord te onderbreken. Daar stemt u dan ook met een mee in.

Minister P. Dewael : Ik heb niet gezegd dat ik zal antwoorden, mijnheer Van Elewycck. Want tot nu toe heb ik in uw uiteenzetting bitter weinig gehoord waarop ik zou moeten ingaan, behalve wanneer u onjuistheden vertelt.

Wat u zegt is volledig onjuist want, wat bepaald is in artikel 11 van het kabeldecreet maakt inderdaad dat de VTM gelet op het feit dat deze maatschappij reeds erkend is, uiteraard geldig kan blijven functioneren ook al worden de uitvoeringsbesluiten niet bekrachtigd. Maar, wanneer ze niet worden bekrachtigd en er komen er geen nieuwe in de plaats dan is het wel onmogelijk voor de Vlaamse Regering om het kabeldecreet uit te breiden tot andere televisieverenigingen. Dat is het wat de VTM waarschijnlijk heeft bedoeld in haar perscommentaar. U verwacht echter twee zaken. Ik acht het dan ook nuttig u daarop te wijzen.

De heer J. Van Elewycck : Mijnheer de Voorzitter, de Minister kent het kabeldecreet blijkbaar minder goed dan hij voordoet. En om zijn geheugen op te frissen wil ik even het volgende zeggen. Artikel 11, paragraaf 2, luidt : „Die reglementaire besluiten worden binnen tien dagen na hun bekendmaking in het Belgisch Staatsblad ter bekrachtiging voorgelegd aan de Vlaamse Raad. De bekrachtiging wordt geacht niet verleend te zijn indien de Vlaamse Raad bij het verstrijken van de termijn van zes maanden geen beslissing heeft getroffen. Bedoelde besluiten, behouden alsdan hun rechtsgevolgen tegenover derden zolang zij niet vervangen zijn

Van Elewycck

door nieuwe besluiten." Dat is de hele tweede paragraaf van artikel II. Met andere woorden, mijnheer de Minister, uw citaat van artikel 11 houdt geen steek.

Minister P. Dewael : Het is gebaseerd op het advies van de Raad van State.

De heer J. Van Elewycck : Het is een feit dat u aan de hand van de ontwerp-uitvoeringsbesluiten rustig voort kan doen, want uw optreden tegenover de gegadigde kandidaten – lokale en regionale – is misleidend. Trouwens, mijnheer de Minister, ten opzichte van deze mensen, heeft u evenmin enige garantie kunnen geven.

Indien u het debat op dat terrein wil brengen dan wil ik er even op wijzen dat u in de Vlaamse Executieve en in het hele media-debat de vergeetput heeft uitgevonden. U deed zulks door te weigeren de aanvragen van buitenlandse satelietzenders te behandelen.

Minister P. Dewael : Deze zijn bij de Mediaraad.

De heer J. Van Elewycck : U weigerde deze aanvragen tijdig aan de Mediaraad voor te leggen. U kan natuurlijk zeggen dat u niet heeft geweigerd. Zulks zou erop neer komen dat iemand zou zeggen dat hij de voorlopige hechtenis beveelt en niemand voor de rechtbank brengt en nadien zou zeggen dat betrokkene toch niet werd veroordeeld. U doet precies hetzelfde, u heeft niet geweigerd, maar u heeft het in de vergeetput gestopt. Deze techniek werd door u toegepast. Dat is Kafkaïens, dat is hypocriet. Die hypocriete politiek willen wij aanklagen.

Mijnheer de Minister, die hypocriete politiek blijkt ook uit elk van uw uitvoeringsbesluiten.

Ook de Raad van State heeft dat aldus gesteld. Collega Van den Bossche zal daarop later terugkomen.

De Voorzitter : Mijnheer Van Elewycck wilt u uw uiteenzetting besluiten ?

De heer J. Van Elewycck : Mijnheer de Voorzitter, ik dacht dat wij in het Uitgebreid Bureau hadden afgesproken dat de spreektijd bij de behandeling van dit onderwerp niet zou worden beperkt. Wij hebben gezegd dat wij de bespreking binnen redelijke termijnen zouden houden.

Mijnheer de Voorzitter, tijdens dat uitgebreid Bureau, bij de regeling van de werkzaamheden, heb ik gesteld – en ik geef u daarvan thans de verzekering – dat wij het geheel van de spreektijd echt wel binnen redelijke termijnen zouden houden.

De Voorzitter : U is thans reeds vijf minuten over uw spreektijd. Het is dus tijd dat wij aan die redelijke termijnen denken.

De heer J. Van Elewycck : Naar onze mening zijn deze besluiten – die hypocriet zijn – uitsluitend gemaakt om de liberale commerciële TV gedurende twintig jaar een monopolie op de kabel te geven.

Bovendien werden deze ontwerp-besluiten slecht opgesteld en beantwoorden zij niet aan de beschikkingen van het kabeldecreet zelf. Ten slotte zijn deze ontwerp-besluiten slecht voor de eigen Vlaamse beeldindustrie.

Wij zullen alles in het werk stellen om ervoor te zorgen dat deze besluiten door deze Vlaamse Raad niet worden goedgekeurd. Aldus zullen wij aan het medialandschap in Vlaanderen een belangrijke en goede dienst bewijzen. *(Applaus bij de SP)*

De Voorzitter : De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik herinner eraan dat de Vlaamse Raad bij de stemming over het kabeldecreet een gedeelte van zijn bevoegdheden heeft overgedragen aan de Executieve, in het bijzonder aan de Gemeenschapsminister voor Cultuur, met name om een aantal uitvoeringsmaatregelen tot stand te brengen en om een aantal reglementeringen op te stellen. De Vlaamse Raad heeft zich evenwel de bevoegdheid gereser-

veerd om deze reglementeringen en besluiten naderhand te bekrachtigen.

Opdat men de materie goed zou kunnen volgen wens ik van meet af aan te herinneren op welke materies deze reglementen betrekking moesten hebben. Zij staan vermeld in de artikelen 8 tot en met 10 van het kabeldecreet. Het eerste reglement moest de voorwaarden vastleggen inzake de financiële en organisatorische structuur. Een tweede reglement moest betrekking hebben op de criteria inzake de duur van de erkenning. Een derde reglement moest de verhoudingen bepalen waardoor een evenwichtig zendschema wordt bereikt, evenwichtig inzake informatie, vorming en ontspanning. Een vierde reglement moest betrekking hebben op het aandeel van de eigen culturele producties in de programmering van de niet-openbare televisieverenigingen. Dit zou normaal de correcte inhoud moeten zijn van de besluiten die voorliggen.

Alvorens nader in te gaan op de inhoud van deze besluiten wens ik de vergadering te herinneren aan een hoorzitting die in de Commissie van Cultuur werd gehouden vooraleer over het kabeldecreet te stemmen. Tijdens die hoorzitting hebben wij de heer Jan Merckx gehoord die optrad namens VVM – wat nu VTM geworden is, met name de gegadigden van de dag- en weekbladers – over de oprichting van die ene grote commerciële NOT. Tijdens die hoorzitting heeft de heer Merckx gezegd dat wanneer men verlangt dat een commerciële televisievereniging zou worden opgericht, er aan drie voorwaarden als *conditio sine qua non* diende te worden voldaan. Deze drie voorwaarden zijn de volgende : ten eerste, daar deze oprichting de uitgevers van dag- en weekbladen veel geld kost terwijl het perswezen zelf in een moeilijke overgangperiode zit, moet er een herstructureringsfonds of een overbruggingskrediet van 5 miljard F. ter beschikking worden gesteld. Ten tweede, aan de commerciële NOT moet het reclamemonopolie worden gegarandeerd. Ten derde, kan inzake de eigen culturele producties slechts een minimale verplichting van ongeveer 5 procent

De Beul

worden opgelegd, zoniet is het niet doenbaar.

Dat waren de drie voorwaarden die vooraf werden gesteld door de vertegenwoordigers van de dag- en weekbladpers die het voornemen hadden een commerciële televisievereniging op te richten.

Het is aangewezen dat wij nagaan of VTM, geleid door de heer Merckx en intussen erkend als grote NOT voor geheel Vlaanderen, die voorwaarden heeft kunnen laten realiseren. Met andere woorden, heeft Merckx „geïncasseerd” wat hij heeft gevraagd ?

Ik behandel eerst de eerste voorwaarde, namelijk het herstructureeringsfonds van 5 miljard voor de geschreven pers. Het fonds is als dusdanig niet tot stand gekomen. Wel heeft de Vlaamse Executieve een andere geste gedaan. Zij heeft beslist dat getal op de participatie van de opiniepers in de NOT er een mechanisme moet worden uitgebouwd waarbij de primaire bedrijvigheid, namelijk uitgeven en drukken van dagbladen en opinieweekbladen, zou kunnen genieten van expansiesteun indien enkele voorwaarden worden vervuld zoals optimalisering van de investeringsinspanningen in de primaire bedrijvigheid en handhaving van de werkstelling.

De Vlaamse Executieve verklaarde dat uitgevers van dagbladen en opinieweekbladen in Vlaanderen voor hun investeringen voortaan in beginsel kunnen rekenen op 12 procent van het investeringsbedrag aan expansiesteun, het maximum tarief dus van het regime van de expansiewetgeving.

De 5 miljard F. voor het herstructureeringsfonds is er dus niet maar wel een zeer belangrijke financiële steun die op termijn van overeenkomstige waarde zal zijn. Dit is de eerste verovering van de heer Merckx.

Ook de tweede voorwaarde, namelijk het reclamemonopolie is gelukt. De nationale Regering heeft op vrijdag 20 november 1987 machtiging verleend aan de NV Vlaamse Televi-

Het kabeldecreet installeert geen monopolie op het vlak van niet-openbare televisie, er zijn immers verschillende mogelijkheden op lokaal en regionaal vlak, aldus Cultuurminister P. Dewael (PW), hier in gesprek met (midden) Raadsvoorzitter J. Pede (PW) en (rechts) PW-raadslid A. Vreven

siemaatschappij om handelspubliciteit in de programma's op te nemen. Door die beslissing kan geen andere NOT handelsreclame krijgen. Alle andere NOT's zijn er dus bij voorbaat van beroofd. Ik zeg dus : VTM heeft ook hier haar slag thuisgehaald.

Kwade tongen, die ik geloof, beweren dat de Gemeenschapsminister van Cultuur bij het aankondigen van het erkenningsbesluit aan VTM heeft toegezegd dat hij ervoor zou zorgen dat gedurende ten minste drie jaar deze maatschappij de enige NOT zou zijn die met reclamegeld zou kunnen werken en dat andere gegadigden niet in aanmerking zouden komen.

Minister P. Dewael : U heeft gelijk om die kwade tongen niet te geloven.

De heer A. De Beul : Ik geloof kwade tongen niet zomaar, dus niet omdat het in de pers is geschreven of omdat sommige zulks insinueren. Ik zou niet geneigd zijn ze te geloven indien bepaalde feiten zich de jongste tijd niet hadden voorgedaan. Ik verkeerde immers in de mening dat de Minister de regionale en de lokale televisieverenigingen niet includeerde in die uitspraak.

Mijnheer de Minister, twee dossiers werden behandeld door de Media-raad, en waren in staat van beslissing. Eén dag vóór het verstrijken van de normale termijn – dus 29 maart, datum die de Vlaamse Executieve zichzelf heeft opgelegd – richt u tot beide NOT's een schrijven waarbij u documenten vraagt die u al maanden ter beschikking heeft. Dit lijkt verdacht veel op formalistische, administratieve pesterij. Dit is een verdragingsmanoeuvre, wat maakt dat ik geloof wat men over u fluistert.

Minister P. Dewael : Daarnet zei u dat u het niet gelooft.

De heer A. De Beul : Dit heeft mijn mening veranderd. Ik heb een brief in handen van die televisievereniging, waaruit duidelijk blijkt dat u met hun voeten speelt. Dit is een objectief gegeven en daarom geloof ik nu wat men over u zegt : u zal er wel degelijk voor zorgen dat niemand, geen enkele niet-openbare televisievereniging behoudens die éne grote commerciële, in aanmerking komt om op het kabelnet te verschijnen.

Minister P. Dewael : Als u mij toestaat even te onderbreken, kan ik

Dewael

antwoorden dat de termijn van zestig dagen waarvan sprake in de uitvoeringsbesluiten, een termijn is van orde en dat de twee betrokken televisieverenigingen een gunstig advies hebben gekregen van de Mediaraad, maar dat er volgens mij nog bepaalde documenten ontbraken die ondertussen werden opgevraagd.

Zoals ik in een nota heb neergeschreven die ik vandaag aan de Vlaamse Regering heb voorgelegd en die volgende week zal worden behandeld, ligt het in mijn bedoeling het kabeldecreet uit te voeren en erkenningen te verlenen aan de verenigingen die daarop met recht en reden aanspraak kunnen maken.

De heer A. De Beul : Het antwoord van AVS te Eeklo, één van de gegaagden, is duidelijk. Hierin geven ze de data op waarop ze u de betrokken documenten hebben toegezonden, documenten die trouwens ondertussen reeds zowel in het Comité van Experts als in de Mediaraad werden behandeld. U beweert die documenten nog niet in uw bezit te hebben. Hoe kan dat ?

De tweede eis van de heer Merckx, met name het reclamemonopolie, is dus verwezenlijkt. Nog altijd.

Dan komen wij aan de minimale verplichting met betrekking tot het brengen van culturele produkties, die in de besluiten verweven is. Men kan terecht stellen dat het misschien geen vijf procent maar zeven of acht procent zullen zijn, maar met de reglementering die is ingeschreven in de uitvoeringsbesluiten van het kabeldecreet lijkt het er sterk op dat ook op dit vlak de heer Merckx zijn slag heeft thuisgehaald.

Het spreekt vanzelf dat wij niet erg gelukkig zijn met die uitvoeringsbesluiten en de Minister zal dan ook aanvaarden dat wij er zeer kritisch tegenover staan. De heer Van Elewyck heeft er reeds op gewezen dat het verplichte advies van de Mediaraad op onregelmatige wijze en onder tijdsdruk werd afgedwongen. Door een spitsvondige truuw van de Minister werd de Raad van State belet een

advies ten gronde uit te brengen over de uitvoeringsbesluiten.

Bovendien werd de erkenning van de niet-openbare televisieverenigingen niet afhankelijk gemaakt van de eisen vervat in artikel 8. Met het eerste luik, de financiering, werd blijkbaar geen rekening gehouden want voor het verlenen van de erkenning wordt op dit vlak geen enkele voorwaarde opgelegd. Zowel de Mediaraad als het Comité van Experts hebben achteraf, naar aanleiding van de behandeling van de aanvragen van regionale televisieverenigingen, toegegeven dat zij dit niet hadden gemerkt en dat dit een gebrek is in de uitvoeringsbesluiten dat zal moeten worden hersteld. Een belangrijke voorwaarde voorgeschreven bij het kabeldecreet is bijgevolg niet geregeld. Wij vinden dit een enorm gebrek.

Bovendien is het opgelegde aandeel eigen culturele produkties bedroevend en onaanvaardbaar laag.

Tenslotte spelen sommige opgelegde censuurvoorwaarden in het voordeel van die éne grote commerciële niet-openbare televisievereniging, wat een flagrante miskennis inhoudt van de grondwettelijke vrijheid.

Bovendien is het zo dat voor de regionale en lokale televisieverenigingen geen enkele financiering is voorzien, vermits al het reclamegeld wettelijk naar de ene grote landelijke NOT gaat. Mijnheer de Minister, dat is toch een zeer bedroevende situatie. Aan Franstalige kant heeft men tijdens de vorige legislatuur eveneens gekozen voor een grote commerciële NOT en wij kunnen alleen maar vaststellen dat men daar beschikt over, ten eerste, de reglementering en, ten tweede, de financiële middelen om voor de lokale en regionale televisieverenigingen met gemeenschapsgeld over de brug te komen en het op die wijze mogelijk te maken dat lokale en regionale televisie levensvatbaar is en werkelijk op het beeldscherm komt. Hier is er dus een enorme tegenstelling. Aan de ene kant doet men, wat de grote commerciële NOT betreft, net hetzelfde als in Wallonië en aan de andere kant schrijft men in het decreet, bij wijze van boerenbedrog, dat men ook regionale en lo-

kale televisieverenigingen wil. Na derhand trekt men daar niet de voor de hand liggende consequenties uit, met name de nodige financiële middelen daarvoor op gemeenschapsgelden voorzien. Wij vinden dat enorm bedroevend. Wij zijn erg teleurgesteld in de teneur van de uitvoeringsbesluiten en in het beleid dat daarmee wordt uitgestippeld.

Bovendien, mijnheer de Minister, tekent zich voor het kabeldecreet maar ook voor de uitvoeringsbesluiten zelf een niet zo gunstige toekomst af. Tegen het kabeldecreet en tegen de uitvoeringsbesluiten zijn een aantal rechtsgedingen aanhangig. Er is een eerste punt waar u van nu af aan niet omheen kan kijken en dat verband houdt met opmerkingen en stellingen namen die wij u sinds lang reeds hebben kenbaar gemaakt, met name dat het duidelijk is dat het kabeldecreet in strijd is met het Europees recht. Het grondbeginsel over de vrijheid van meningsuiting, vastgelegd in de artikelen 6bis en 7 van de Grondwet, in artikel 10 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en in het beginsel van het vrij verkeer van diensten zoals verzekerd in artikel 59 van het EG-verdrag, wordt door het kabeldecreet en zijn uitvoeringsbesluiten miskend. De uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschap dat normaal zal volgen uit het aangespannen geding, zal ter zake vernietigd zijn. Trouwens, mijnheer de Minister, de Raad van State zal wellicht nog eerder tussenkomen met een **figuurlijk** en letterlijk vernietigend arrest. Het jongste door de Raad van State uitgebrachte advies op de amendementen die wij hebben ingediend, heeft een uitgebreide inleiding waaruit zeer duidelijk blijkt wat de houding zal zijn van de Raad van State wanneer hij zich ten gronde over de ingediende bezwaren zal uitspreken. Precies mede op grond van strijdigheid met het Europees recht zal men uw decreet en uw uitvoeringsbesluiten vernietigen.

Mijnheer de Minister, ook op juridisch vlak staan wij dus in een vrij zwakke positie wat uw famous kabeldecreet betreft. Bovendien is het ook zo dat men zich in de milieus van

De Beul

technische experten hoe het technisch mogelijk zal zijn vóór 1 juli 1989 een commerciële NOT operationeel te maken, tenzij met de daadwerkelijke steun van de BRT. Ten slotte is het zo dat wij, met alle herrie rond ons mediabeleid en de commerciële NOT alvast met de BRT een enorme kans hebben gemist om te kunnen deelnemen aan het derde culturele net in Nederland ten einde voor 20 miljoen Nederlandssprekenden een culturele programmatie te voorzien. Dat is een nog grotere gemiste kans dan die bij de totstandkoming van de open universiteiten. Misschien is het nog te herstellen, maar dan zullen wij moeten komen tot een heel ander mediabeleid.

Ik zou willen eindigen met een oproep die ik reeds gedaan heb naar aanleiding van de Regeringsverklaring. Enkele weken geleden heb ik die oproep vrij in de openbaarheid gedaan en daar is nogal wat ruchtbaarheid aan gegeven door de media. Ik herhaal hem nu nog eens. Is het niet mogelijk dat wij onze onderlinge meningsverschillen over het mediabeleid even opzij zetten en trachten mekaar te vinden, waarbij uiteraard de verschillende strekkingen en opvattingen die in ieder van onze groepen aanwezig zijn, niet moeten worden afgeschreven, maar op een evenwichtige wijze aan bod kunnen komen? Dat zou tot een sterk mediabeleid kunnen leiden, vooral naar het buitenland toe, een mediabeleid waarbij wij een vuist kunnen maken tegenover de dreiging van de buitenlandse concurrentie en de overspoeling met pulp uit de Angelsaksische sfeer. Mijnheer de Minister, wij menen dat het mogelijk is om een sterke gemeenschapsomroep op te richten, met kansen voor een commerciële inbreng van de geschreven dag- en weekbladpers. Dit schept onder andere ook het voordeel van de globalisering van de geldmiddelen; de dotatie van de Gemeenschap, de inkomsten uit handelsreclame en uit niet-commerciële reclame, evenals uit bepaalde vormen van sponsoring komen in een globaal middelenpakket waarmee wij dan kunnen werken. Uitgaand van dergelijk standpunt, kunnen wij ons bovendien ook perfect voorstellen dat er geen versnip-

pering zal plaatsgrijpen van het technisch potentieel, dat wil zeggen dat de huidige technische infrastructuur kan worden gebruikt voor het geheel van ons mediabeleid. Niettemin is het ook zó dat een vorm van concurrentie in dat systeem kan worden ingebouwd.

Mijnheer de Minister, het is perfect mogelijk dat de geschreven pers, dag- en weekbladpers, commercieel zou deelnemen aan de totstandbrenging van TV-programma's, journaals inbegrepen, op het tweede net. Als dat gebeurt door een contract met de BRT, is het mogelijk dat BRT 1 en BRT 2 niet alleen mekaar aanvullen, maar onderling ook aan een zekere vorm van concurrentie doen die, hoe dan ook, voor beide netten moet bijdragen tot een verbetering van de programmatie en van het naar voren brengen ervan. Dat moet het bijvoorbeeld ook mogelijk maken dat het nieuws gebracht wordt op het ene net, bijvoorbeeld het eerste net, door de mensen van de BRT, zoals nu het geval is, en dat men de kans heeft op een andere benadering op het tweede net, hetgeen dan grotendeels zou kunnen gebeuren door inbreng van mensen uit de dag- en weekbladpers. Men kan er dan ook aan denken het journaal op het tweede net te brengen als een soort „beeld-actueel”, met mensen uit de geschreven pers, die wellicht meer tijd hebben om het nieuws afstandelijk te benaderen. Als zulks met beeldend materiaal gunstig kan worden begeleid verkrijgen wij ook daar een nieuwe vorm. Zowel degenen die verdedigers zijn van de commerciële omroep, als degenen die stellen dat de Gemeenschapsomroep zo sterk mogelijk in stand moet worden gehouden, kunnen aldus aan hun trekken komen. Waarom dat dan niet mogelijk maken?

Bovendien is er in dat geval de mogelijkheid om ook voor het culturele derde net geldmiddelen vrij te maken, zodat wij met Nederland tot een akkoord kunnen komen om ons daarin te integreren. Ook daar kan het commerciële net gedeeltelijk op inspelen. Inderdaad, in Nederland komen op het culturele net ook sportuitzendingen aan bod; waarom zou dit hier niet kunnen? Dit alles is per-

fect mogelijk; het is op dat ogenblik eveneens mogelijk de dotatie van de BRT op te drijven. U weet dat het Comité van Experts van de Media-raad zeer onlangs zijn visie nopens het budget van de BRT heeft naar voren gebracht. Daarbij wordt vastgesteld dat een goede en sterke gemeenschapsomroep slechts tot stand kan komen wanneer de dotatie van de BRT wordt opgedreven van 5 naar 7,5 miljard F.

Welnu, mijnheer de Minister, dit kan dan ook in een grote mate gebeuren via de reclamegelden, met dien verstande dat wat de BRT als toemaat krijgt moet worden geplaatst aan bestellingen bij de Vlaamse beeldindustrie.

Hiermede belanden wij bij een belangrijke andere geïnteresseerde, met name de Vlaamse beeldindustrie, ons jong media-potentieel dat overal aanwezig is en dat zeer blij zou zijn mocht het, via die aanpak, de quasi zekerheid hebben voor 2 à 2,5 miljard F. jaarlijkse bestellingen te bekomen.

Het enorme voordeel van de door mij geschetste operatie is dat wij geen verlies aan reclamegelden zullen hebben en dat wij, wat betreft de handelsreclame, maximaal zullen scoren. Wanneer men thans van de voorzichtige ramingen uitgaat, meer bepaald van 1,5 miljard tot maximaal 3 miljard F., meen ik dat het in dat geval mogelijk is 4 miljard F. te halen.

Iedereen weet dat de reclamejongens – en zij hebben dat reeds goed bestudeerd – van oordeel zijn dat de oprichting van een dergelijk gemengd instrument hen maximale kansen inzake handelsreclame zou geven.

Mijnheer de Minister, bijgevolg zou ik een dergelijk voorstel zomaar niet wegwuiven. Indien de goede wil en de politieke wil daartoe aanwezig is, is dit een alternatief dat bespreekbaar moet blijven. Daarbij moet in feite niets worden afgebouwd; het is alleen maar nodig wat aanwezig is op een andere manier te benaderen.

Ik heb niet alleen de indruk, maar ook de stellige overtuiging, dat de heer Merckx van VTM een dergelijke

De Beul

oplossing kan aanvaarden. Inderdaad, daarbij ontvlucht de heer Merckx het enorme risico dat hem nu bedreigt, namelijk te starten met een NOT die financieel niet leefbaar zou zijn en tot het faillissement komt of, die net als de BRT zal gedwongen worden financieel afhankelijk van de Vlaamse Gemeenschap te worden. En dat is zeker niet wat de voorstanders van een commerciële NOT beogen.

Indien wij zulks willen vermijden, laten wij dan het gesprek opnieuw starten ; het is mogelijk tot een oplossing te komen waarbij in feite niemand iets van zijn ideeëngoed dient prijs te geven, waarbij vanzelfsprekend wel – en dit heus wel aan beide kanten – het starre dogmatisme moet worden verlaten.

Het is mijn overtuiging dat men in de politiek met vormen van star dogmatisme nergens komt, en dat men daarmee een richting uitgaat die nooit goed kan zijn voor de gemeenschap. Bijgevolg lijkt dit niet de te bewandelen weg.

Mijnheer de Minister, wat belet ons dan opnieuw aan tafel te gaan zitten om de zaken opnieuw te bekijken en te komen niet alleen tot een gewijzigd decreet en andere uitvoeringsbesluiten, maar vooral tot een gemengde gemeenschapsomroep, waarover een consensus bestaat, waarmee de ganse gemeenschap tevreden zal zijn en waarvoor u geen kritiek meer zal krijgen. (*Applaus bij de VUen de SP*)

De Voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer E. Van Rompuy (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik kan kort zijn omdat onze houding al een paar keer is toegelicht.

Wij hebben hier voor de zoveelste keer de sirenezang van de heer De Beul gehoord. Wij hebben ook weer de grote principes van de heer Van Elewyck gehoord : hypocrisie, aanslag op de vrije meningsuiting, enzovoort. Ik zal de grote woorden die de heer Van Elewyck altijd gebruikt hier niet herhalen. Het valt mij op dat hij als groot verdediger van het **monopo-**

lie van de publieke sector de toekenning van eenzelfde monopolie aan de privé-sector betwist. Hij weegt dus met twee maten en twee gewichten. Men kan aan dit decreet zeker niet verwijten dat er geen maximum aan pluralisme is ingebouwd.

De heer J. Van Elewyck : U vergist zich en ik wik mijn woorden. U vergeet dat door de structuur zelf van de openbare omroep en ingevolge de toepassing van de cultuurpactwetgeving het pluralisme bij de openbare omroep een verplichting is, terwijl dat voor het privé-monopolie niet het geval is. De aanstelling van de eerste leden van het leidinggevend en uitvoerend personeel bewijst onze stelling. En de algemene Secretaris van uw partij is trouwens zo vriendelijk geweest dit te bevestigen.

De heer E. Van Rompuy : Dat heeft hij niet gezegd. Het decreet voorziet in de garantie voor een pluralistisch beheer. De geschreven pers kan meedoen. Is het onze fout dat de socialistische pers niet rendabel is en dat de socialistische kranten niet participeren ? U hebt grote twijfels, mijnheer Van Elewyck, omtrent de haalbaarheid van de commerciële televisie, maar ga de haalbaarheid van de socialistische pers eens na.

De heer J. Van Elewyck : Wat u nu zegt is bijzonder interessant. Beweert u nu dat de CVP-pers wel een belangrijk aandeel heeft ?

De heer E. Van Rompuy : Het is het volste recht van bepaalde kranten om niet deel te nemen, maar hun deelname aan het project was voorzien.

De heer J. Van Elewyck : Omdat u over de socialistische pers spreekt, denk ik dat u een vergelijking wil maken met de CVP-pers.

De heer E. Van Rompuy : Artikel 9 van het decreet voorziet expliciet in de niet-discriminatie. Een hele reeks paragrafen handelt over de onpartijdigheid. Er is de Geschillenraad. Het decreet wil het **objectiviteitsonderzoek** toevertrouwen aan een **Geschillenraad**. Dat is allemaal toch niet zo a-pluralistisch.

Onze fractie wil dat na de goedkeuring van de uitvoeringsbesluiten, dit

project doorgaat. We zullen deze besluiten dan ook goedkeuren. Ze beantwoorden aan de opvatting die wij ter zake naar voren hebben gebracht en de lezing van het advies van de Raad van State is zeer duidelijk.

Er is inderdaad een probleem met het Europees recht, met artikel 10 van het Verdrag betreffende de vrije meningsuiting. Ik ben daar nogal gerust in omdat de vrijheid van expressie niet wordt aangetast noch door de uitvoeringsbesluiten, noch door het decreet. Het komt trouwens eigenaardig over dat de pleitbezorgers voor pluralisme in de privémedia argumenten gebruiken ten voordele van de Vlaamse verankering maar impliciet ook pleiten voor het opengegooien van de macht naar buitenlandse zenders. U, mijnheer Van Elewyck, voortgaande op uw uiteenzetting, wordt een bondgenoot van Super Channel, enzovoort. Dit is een totale contradictie in de stellingen die u verkondigt.

Het advies van de Raad van State zegt heel duidelijk dat de Vlaamse Raad bevoegd is om te interpreteren en is zeker niet negatief wat de uitvoeringsbesluiten betreft. Over de meeste amendementen die u naar voren schuift, stelt de Raad van State dat het gaat om waardeoordelen of beleidsopties.

Ik wil nogmaals herhalen wat ik hier reeds een paar keer heb gezegd, met name dat wij als fractie, ook indien de etherreclame in de komende maanden zou worden **geregionaliseerd**, niet zullen onderhandelen over het thema van de uitvoeringsbesluiten van het kabeldecreet. Voor ons kan de reclame niet naar de BRT gaan, maar moet exclusief aan de niet-openbare televisie worden toevertrouwd.

Het moet mij ook van het hart – en ik richt mij bijzonder tot de **PVV**-fractie – dat wij het een beetje beu zijn voortdurend te moeten aanhoren dat wij in het mediadossier niet loyaal zouden zijn. De PW beschikt reeds sinds 1981, begin 1982 over de bevoegdheid voor de media. Het is niet onze schuld dat, twee dagen vooraleer de uitvoeringsbesluiten moeten

Van Rompuy

zijn bekrachtigd, wij hierover hier nog moeten discussiëren. Dit dossier heeft inderdaad zeer lang aange-slept..

Minister P. Dewael : En waarom ?

De heer E. Van Rompuy : Er was eerst de heer Poma ; nadien kwam de heer Dewael en het is zeker niet de CVP-fractie die de zaken heeft vertraagd. Het is ook de vraag van de CVP-fractie dat op dit terrein initiatieven worden genomen. Er is nu een gedelegeerd bestuurder aange-guid en wij hopen dat men in de komende maanden de financiering en de programmatie zal rondkrijgen. Men kan aan de CVP niet verwijten dat zij dit dossier zou vertragen. Integendeel, wij geven al onze steun op-dat in de komende maanden dit dossier tot een goed einde zou kunnen worden gebracht.

Wij nemen het dan ook niet langer dat voortdurend door de partijvoor-zitter van de PW, door de fractielei-der van de PW en door Minister Dewael zelf naar aanleiding van een interview in Het Belang van Limburg wordt verklaard dat, op het vlak van de media, de CVP niet trouw zou zijn aan haar woord. (**Protest van de heer Denys**)

Over de aanstelling van de Voorzitter van de Raad van Beheer van de BRT is er nooit een afspraak gemaakt in het huidige coalitie-akkoord. Van PW-zijde gaat het trouwens niet op ons grote verwijten te maken over de aanstelling van de nieuwe Voorzitter van de Raad van Beheer van de BRT. Wat de kandidatuur van de heer Versnick betreft, zegt de vroe-gere Voorzitter van de Raad van Be-heer, de heer Verhulst, dat de heer Versnick serieuze zwenkingen zal moeten maken wanneer hij ooit voor-zitter van de Raad van Beheer van de BRT zou willen worden, **zoniet** stelt men een voorstander van com-merciële televisie aan het hoofd van een openbare omroep. Aldus de heer Verhulst. Ik meen inderdaad dat men in dit land niet langer kan dulden dat in het openbaar stelling wordt geno-men tegen de public service, om dan achteraf kandidaat te zijn om deze public service te leiden. Wij **aanvaar-**

den dan ook niet langer van woord-breuk te worden beschuldigd. (**Ap-plaus van de heer Van Elewyck**)

Wat de voorliggende **uitvoeringsbe-sluiten** betreft, blijft de CVP haar woord gestand en zullen wij deze **uit-voeringsbesluiten** goedkeuren. Wij hopen dat in de komende maanden de initiatieven genomen door de ge-delegeerde bestuurder zullen verwe-zenlijkt worden en dat de zender ope-rationeel kan worden. Aldus zullen de garanties aanwezig zijn dat in dit land het monopolie van de BRT kan worden doorbroken en dat er een an-dere zender komt. Dit zal zeker geen afbreuk doen aan het pluralisme van de meningsuiting, integendeel. (**Ap-plaus bij de CVP**)

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte Collega's, tijdens de besprekingen van het kabelde-creet, had de Gemeenschapsminister van Cultuur, de heer Dewael, ons voorgesteld om de materie van de verruiming van het medialandschap te behandelen via een raamdecreet, het zogenaamde kabeldecreet met een vrij ruime delegatiebevoegdheid aan de Executieve voor een meer concrete invulling.

Onze fractie heeft hiermee ingestemd omdat deze materie hoe dan ook nog een groot aantal onbekenden in zich draagt en bovendien gekenmerkt wordt door een sterk evolutief karakter. Wij hebben er eveneens mee in-gestemd omdat het decreet bepaalde dat de uitvoeringsbesluiten door de Vlaamse Raad zouden worden be-krachtigd.

Ik meen dat het nadien laten be-krachtigen van de genomen besluiten door de Vlaamse Raad voor ons de waarborg is om precies na te gaan of de geest van het decreet ook werd gerespecteerd.

Ik meen trouwens dat door die be-krachtigingsprocedure samen met het advies van de Medieraad en met het advies van het Comité van **Experten** er een procedureweg is uitgestippeld die elk verdoken misbruik vanwege de uitvoerende macht uitsluit.

Ik ken geen ontwerpen en beleidsda-den vanwege een Executieve die zo uitgebreid besproken en geanaly-seerd zijn geworden als die materie van het kabeldecreet.

Ik ontken niet – dat het opnieuw aan-vragen van het advies van de Raad van State over amendementen die in-gediend worden bij „besluiten” –, bij mij de indruk verwekt dat hier „het filibusteren” het hoofdmotief is ge-weest vanwege de oppositie om deze ellenlange procedure nogmaals te rekken. Vooral als we zien dat deze adviezen weinig relevante zaken heb-ben geleverd na het advies dat we gekregen hadden ter gelegenheid van de bespreking van het eigenlijke ont-werp zelf.

Want om te weten dat het Europees recht „self-executing” is, moest er geen bij komend advies gevraagd worden. En dat de Raad van State geen advies verstrekt over amende-menten die inhoudelijk overeenstem-men met een hangend verzoekschrift bij de afdeling administratie van de Raad van State, vergt ook geen sterk juridisch inzicht.

Wij betreuren dan ook ten zeerste dat men hier misbruik heeft gemaakt van ons toch vrij tolerant Reglement. Daarin wordt bepaald dat een min-derheid van eenvierde adviezen kan inwinnen over amendementen.

De heer L. Van den Bossche : De Voorzitter heeft het advies gevraagd, niet wij.

De heer A. Denys : Hierdoor wordt de geest van ons Reglement uitge-hold, wat wij bijzonder spijtig vinden.

Ik vraag mij trouwens af, collega Van Elewyck, wat de bedoeling is van deze obstructiepolitiek. Wij kennen de verklaringen van de zogenaamde **SP**-mediadeskundigen, de heren Van den Bossche en Van Elewyck, met name dat ze perse dit initiatief van de commerciële zender willen kelde-ren. Maar het nieuwe advies van de Raad van State toont nog eens aan, wat we reeds lang wisten, namelijk dat zelfs indien de bekrachtiging niet binnen een termijn van zes maanden verleend wordt, de genomen beslu-iten toch hun rechtsgevolgen behou-den tegenover derden, zolang zij niet vervangen zijn door nieuwe **beslui-**

Denys

ten, wat er in concreto op neerkomt dat, zelfs indien de bekrachtiging niet is beëindigd tegen 26 april, er toch niet getornd wordt aan de vergunning van VTM. Het enige wat men hiermede bereikt is dat de regionale en lokale TV-zenders niet kunnen worden erkend omdat er in de tussentijdse periode nog geen besluit is genomen die deze regionale zenders van de nodige vergunningen voorziet.

In naam van de ganse PVV-fractie wil ik klaar en duidelijk zeggen dat ons streven om binnen de termijn van zes maanden de bekrachtigingsprocedure rond te krijgen vooral te maken heeft met de bedoeling om zo vlug mogelijk de regionale televisie operationeel te maken. Wij hebben altijd gezegd dat het zogenaamd monopolie voor VTM niet in tegenstrijd is met artikel 10 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens omdat het in wezen geen echt monopolie is, gezien de concurrentie van de BRT en de lokale en regionale televisie. Wij hebben ook steeds beweerd dat het decreet niet in tegenstrijd was met de communautaire mededingingsregels voorzien in de artikelen 85 en 86 van het EG-verdrag omdat er volgens onze appreciatie geen machtsmisbruik zal uit voortvloeien. Voor ons betekent dit ook dat de erkenning en de vergunning voor de lokale en regionale televisie niet mag worden uitgesteld tot bijvoorbeeld VTM operationeel is, maar integendeel zo spoedig mogelijk moet worden verstrekt; dit wil zeggen vanaf het ogenblik dat de administratieve procedure volledig is afgerond. De enige reden waarom wij destijds wel hebben ingestemd met het zogenaamde monopolie op één enkel terrein, met name op dat landelijke niet-openbare televisie, was de bedreiging die voortspuit uit onze territoriale beperktheid, die bij een ongecontroleerde verruiming van het medialandschap een bedreiging kan vormen voor de pluriformiteit van onze pers en ons eigen artistiek bezit. Dat is de enige reden waarom wij hiermede hebben ingestemd en ik meen dat dit zelfs in overeenstemming is met ons goed geweten als liberalen aangezien wij nog altijd de

concurrentie hebben van de BRT enerzijds en van de lokale televisie anderzijds.

Het moet mij trouwens van het hart dat de oppositie zowel van de VU als van de SP weinig geloofwaardig is, omdat zij nu uitpakken met de meest verregaande demonopoliserende argumenten uit het Europees Recht om hiermede deze eerste verruiming van het audio-visuele medialandschap in Vlaanderen af te remmen. Zijn zij het niet geweest die jarenlang het overheidsmonopolie van de BRT hebben willen handhaven? In feite komt gans hun actie er verder op neer ieder initiatief te fnuiken zodat er uiteindelijk niets kan gebeuren en de BRT alleenheerser blijft. Laat dus die schijnheilige argumentatie gebaseerd op grote machtspositie achterwege want het is juist het voorgestelde mediabeleid van SP en VU dat streeft naar de meest extreme vorm van machtspositie, met name dat de audio-visuele media uitsluitend in handen zou blijven van de overheid via de BRT. Die houding wordt trouwens voortdurend onderstrept door de grote achterdocht en wantrouwen die zowel VU als SP koesteren ten opzichte van dit niet-openbaar initiatief. Alle amendementen komen erop neer alles tot in de puntjes te reglementeren. Alles moet volgens de VU en de SP uiteindelijk een dwingend karakter hebben.

De socialistische Orwell-visie is in vele SP- en VU-amendementen terug te vinden en komt hierop neer: de Staat vertrouwt het vrije initiatief niet en alles moet worden ingepakt in stringente maatregelen. Een typisch voorbeeld hiervan is onder meer de discussie rond de eigen culturele producties en de samenwerking met de eigen beeldindustrie. Nooit hebben SP en VU ter zake eisen gesteld ten opzichte van de BRT. Wij weten allen dat de BRT nog voor geen 3 procent van haar eigen programma's samenwerkt met de eigen Vlaamse beeldindustrie.

Maar voor wat de niet-openbare televisie betreft, worden deze partijen plotseling de grote beschermers van deze Vlaamse beeldindustrie.

De heer A. De Beul : Ik heb zelden zoveel leugens gehoord.

De heer A. Denys : Het voorziene percentage is te laag, alsof een minimumpercentage betekent dat men niet op vrijwillige basis kan komen tot een ruimere samenwerking.

Het is onze overtuiging dat zonder van bij de aanvang de lat te hoog te leggen, men zal komen tot een voluntaristische samenwerking, omdat juist de typische Vlaamse eigenheid de troef is vanwege de niet-openbare televisie om te concurreren met de BRT en de andere buitenlandse zenders.

De kijkcijfers tonen trouwens aan dat de typische eigen culturele producties het meeste succes kennen bij de Vlaamse televisiekijker.

De heer A. De Beul : Zonder geld kan men niet concurreren.

De heer A. Denys : Wat de omschrijving van de eigen culturele producties betreft stemmen we volledig in met de optie van de Gemeenschapsminister van Cultuur, die bij het vaststellen van het quotum zich beperkt heeft tot het uitsluiten van alleen maar de reclame-uitzendingen. Het voorstel van de oppositie om ook spelprogramma's, journaal en sportuitzendingen hiervan uit te sluiten, kan alléén maar aanleiding geven tot eindeloze discussie tot wat al of niet „cultureel” is.

Collega Van Elewyck pakt altijd uit met zijn voorbeeld van „catchwedstrijden” om van de sportuitzendingen een karikatuur te maken, maar ik zou eens willen vragen of de BRT-mensen vinden of een sportprogramma als „Extra-time” moet beschouwd worden als een eigen culturele productie of niet.

Het is duidelijk dat een „culturele omschrijving” een te subjectieve benadering is om dit in wetteksten te omschrijven.

In de Commissie werd ook even ingegaan – onder meer door de heer De Beul – op de structuur van de regionale- lokale televisie, vooral wat de participatie betreft van de overheid in deze initiatieven.

Alhoewel de Executieve desbetreffend nog geen uitspraak heeft ge-

Denys

daan, wil ik toch graag van deze gelegenheid gebruik maken om u mee te delen dat onze fractie tegenstander blijft om via de één of andere verkaptte vorm de overheid te laten participeren in de regionale initiatieven.

Lokale- en regionale TV vinden hun basis in het decreet over de niet-openbare TV en niet in het decreet over de openbare omroep. Dit is voor ons een duidelijk onderscheid : de openbare TV is de BRT en wordt gefinancierd door subsidies van de Gemeenschap ; alles wat niet-openbaar is moet zichzelf bedruipen via privé-financiering.

De heer A. De Beul : Met wat zal men de niet-openbare TV financieren ?

De heer A. Denys : De financiële middelen moeten komen van de privé-markt, niet van subsidies.

De heer A. De Beul : Die privé-markt zal niets opleveren.

De heer A. Denys : Trouwens de openbare sector heeft jarenlang de kans gehad om aan regionale TV te doen, maar de BRT heeft, in tegenstelling met de RTBF, daar nooit willen op inspelen.

De heer A. De Beul : Omdat ze niet mochten van de Regering.

De heer A. Denys : Daarom pleiten wij ook hier voor een consequente duidelijke scheiding en geen verkaptte belangenvermenging die ons opnieuw in grijze schemerzones zou brengen waarvan we niet goed weten of het nu al of niet privé-TV is, of openbare TV.

Mijnheer de Voorzitter, wij stellen opnieuw vast dat hier door een aantal leden een sfeer wordt gecreëerd waardoor de continuïteit van het gevoerde beleid in het gedrang kan komen. Tot voor enkele weken bleef het beperkt tot acties van de SP en de VU. Mijnheer Van Rompuy, wij vinden dat het eenzijdig doorbreken door de CVP van de bestaande coalitie in de Raad van Bestuur van de BRT voor ons een nieuw licht werpt op deze evolutie. Men spreekt van

een CVP-fractie in de Raad van Bestuur van de BRT. Het is niet nodig hierover schijnheilig te doen. Ik meen dat wij in deze aangelegenheid het best met open vizier de zaken zeggen zoals ze zijn. Ik wil daar niet dieper op ingaan, mijnheer Van Rompuy, maar wil toch zeggen dat voor ons nieuwe vraagtekens rijzen. Wij vragen ons af of dit niet een voorbode is van een linkse mediaboort die de CVP eventueel zou nemen.

De heer E. Van Rompuy : U zegt altijd hetzelfde.

De heer A. Denys : Ik meen dat de feiten van de laatste dagen duidelijk aantonen dat de vrees, die wij hier enkele weken geleden hebben geuit, volledig terecht is. Ook hier is nog eens duidelijk gebleken, collega Van Rompuy, dat het fabeltje dat men een mediapolitiek in een consensus kan voeren, uitgesloten is en dat iedereen ter zake zijn eigen mening heeft. Ik wens hierbij te benadrukken dat de PVV inzake mediabeleid een vrij eenvoudige weg wil volgen, met name dat de poorten van het audiovisueel medialandschap definitief worden opensteld voor het privé-initiatief. Dat is de weg die is uitgestippeld in het Regeerakkoord en het is de enige weg die wij zullen volgen. **(Applaus bij de PVV)**

De Voorzitter : De heer Van Durme heeft het woord.

De heer W. Van Durme (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, de jarenlange discussies over het mediabeleid hebben uiteindelijk geleid tot een volstrekt onduidelijke en ondoorzichtige toestand. Wel duidelijk is de snelheid waarmee VTM de vergunning kreeg om het zogenaamd derde net te exploiteren. Wel duidelijk is het feit dat de commerciële omroep start met vrij onzekere toekomstperspectieven. Boven VTM hangt het zwaard van Damocles, in casu de Raad van State, die zich zonnig het recht voorbehoudt de uitvoeringsbesluiten teniet te doen wanneer zou blijken dat ze niet conform de Europese Rechtsbeginselen zijn. Bovendien ziet de financiële haalbaarheid van de commerciële omroep er niet zo rooskleurig uit.

Vlaanderen is te klein van omvang om zich de luxe van twee omroepen te kunnen veroorloven.

Ten gronde hebben de Groenen zich steeds verzet tegen het zogenoemde kabeldecreet, omdat het de weg opent naar een te weinig gecontroleerde expansie van handelspubliciteit op het scherm. Zij vrezen tevens dat de commercialisering van de televisie de verdere verloederding van onze Nederlandse cultuur in de hand zal werken.

Wij – en wij zijn niet de enigen – hebben nooit geloofd dat een commerciële omroep de kwaliteit en de objectiviteit van de BRT zou verhogen. Als er dan toch sprake moet zijn van concurrentie dan is het voor de hand liggend dat deze al in voldoende mate te vinden is op het kabelnet, zodat in deze optiek een Vlaamse commerciële zender overbodig is.

Het verhogen van de kwaliteit en de zorg om de objectiviteit is een zaak van de BRT onder de verantwoordelijkheid van de voogdij-overheid en de Vlaamse Raad. Wanneer de Groenen de commerciële televisie afwijzen, betekent dit niet dat zij blind zijn voor de onvoldoende dynamische aanpak van de BRT. Het zou reeds een hele stap vooruit betekenen indien de hypotheek van de ziekelijke politisering – die collega Denys zoals daarstraks is gebleken, normaal vindt – gelicht wordt zodat er meer ruimte komt voor een dynamische creativiteit.

Wat wij voorspeld hebben wordt bewaarheid : de commerciële omroep is niet zo onafhankelijk als voorstanders hebben voorgehouden. De Standaard van 3 april jongstleden verwoordt het als volgt : „Vandaag stelt men vast dat de commerciële zender helemaal in de greep komt van de liberalen, zodat de Vlaamse „onafhankelijke” zender een afspiegeling dreigt te worden van Librado”. Wij voegen hier aan toe : waarom laat de christen-democratische regeringspartner een dergelijke evolutie toe ?

Het hoofddoel van het kabeldecreet is het opstarten van een commerciële omroep mogelijk maken, met als toegiftje kansen te geven aan lokale en

Van Durme

regionale televisie. Kreeg de commerciële zender in de kortste tijd zijn vergunning, helemaal anders vergaat het de lokale televisie. Het AVS is een typisch voorbeeld van de manier waarop een cultuurminister lokale televisie behandelt. Zoals hier reeds werd gezegd moest, nadat op 15 januari jongstleden het AVS een positief advies kreeg van de Mediaraad, de Minister, volgens de uitvoeringsbesluiten, binnen de 60 dagen de vergunning al dan niet toekennen. Tot nu toe is geen enkele beslissing genomen in dit dossier, zodat de Vlaamse Raad vandaag uitvoeringsbesluiten moet bekrachtigen die reeds overtreden werden. Zal de Minister zich dan ook verschuilen achter het argument dat er noch in positieve, noch in negatieve zin werd beslist en men moeilijk het niet-beslissen kan aanvechten? Wat belet de Minister de uitvoeringsbesluiten consequent uit te voeren?

Ik stel vast dat u in gesprek is, mijnheer de Minister, daarom zal ik mijn vraag nogmaals herhalen.. .

Minister P. Dewael : Ik heb zeer aandachtig geluisterd, mijnheer Van Durme. U verwijt mij een zeer éenzijdige uitvoering. Ik antwoord u nogmaals kalm en rustig dat het Regeerakkoord voorrang verleent aan de landelijke commerciële televisie - wat intussen is gebeurd - maar eveneens voorziet in de uitvoering van het kabeldecreet op het vlak van de lokale en van de regionale televisie. Ik geef u de garantie dat wij dat ook zullen doen. Wat de buitenlandse aanvragen betreft, heb ik tegen eind mei het advies gevraagd van de Mediaraad. Van zodra het advies in mijn bezit is, zullen wij die aanvragen welwillend onderzoeken.

Er moet mij nog iets van het hart. Waarom eist men in deze aangelegenheid die nieuwe perspectieven opent in Vlaanderen, dat men hals over kop beslissingen zou nemen en verwacht men onmiddellijk resultaten in een materie waar tot nog toe een monopolie heerste?

Ik heb vorige week in Wenen de Ministerconferentie bijgewoond in het kader van de Raad van Europa. Ik

kan u verzekeren dat wij, Vlamingen, niet worden beschouwd als die slechte Europeanen zoals men ons hier tracht voor te houden. Wij wensen wel degelijk het kabeldecreet uit te voeren maar dan wel op een manier die de uitvoering mogelijk maakt van de verschillende initiatieven. Wij willen ons niet beperken tot de landelijke commerciële zender. Onze bekommernis gaat ook naar de lokale en de regionale zenders terwijl ook rekening moet worden gehouden met de buitenlandse aanvragen.

Ik herhaal dat het Regeerakkoord prioriteit verleent aan de landelijke televisie. De maatregelen die daarvoor waren vereist, werden reeds getroffen namelijk de machtiging inzake handelspubliciteit en de maximale toepassing van de **expansiewetgeving**. De nationale Regering moet ook uitmaken of er op de **publiciteitsmarkt** in Vlaanderen nog ruimte overblijft voor bijkomende machtigingen op het vlak van de lokale en de regionale televisie. Ik zeg dat de wet van 6 februari 1987 zulks niet uitsluit. De wet bepaalt uitdrukkelijk dat er maar één machtiging is. Die wet maakt een machtiging mogelijk op het vlak van de landelijke **niet-openbare televisie**. A contrario zijn er misschien nog andere machtigingen mogelijk. U mag niet, evenmin als collega De Beul, op de zaken vooruit lopen. Wacht u maar rustig af. Alles wordt globaal en gelijktijdig uitgevoerd.

De heer J. Van Elewyck : Dat zal gebeuren als Kerstmis met Pasen samenvalt.

De heer W. Van Durme : Mijnheer de Minister, u hebt ook nog gezegd dat het dossier van AVS niet in orde was. Is het mogelijk dat uw Kabinet een onvolledig dossier doorgeeft aan de Mediaraad voor advies? Als er advies wordt gevraagd, moet dit toch gebeuren op een volledig dossier. Luidens de brieven van AVS blijkt dat de gevraagde aanvullende gegevens werden verstrekt. Voor ons is het onduidelijk waarom over AVS - ik ken die vereniging goed want zij is gevestigd in mijn streek - geen beslissing wordt genomen in tegenstelling tot de snelheid waarmee VTM haar licentie heeft gekregen. Waar-

om blijft een regionale omroep, die aan alle vereisten voldoet en gunstig advies heeft gekregen, op zijn honger?

Vanuit een basisdemocratische opstelling willen de Groenen alle kansen geven aan lokale televisie. In de uitvoeringsbesluiten vinden wij geen woord over de financiering van lokale televisie. Het monopolie op de handelsreclame is toegekend aan de landelijke commerciële zender. Zal deze laatste dan ook de regionale zenders onder controle houden als logisch gevolg van het reclamemonopolie?

De Groenen menen dat de regionale televisie zijn werkingskosten moet verwerven door criteria-gebonden subsidiëring van openbare besturen - waartegen de heer Denys zich categoriek verzet - zodat minstens op het regionale vlak geen politisering of commercialisering plaats heeft.

Het verplicht advies van de Mediaraad inzake de uitvoeringsbesluiten waarover het hier vandaag gaat werd onder zware tijdsdruk afgedwongen. Op zichzelf is de Mediaraad, wegens zijn omvangrijke samenstelling - haast een half parlement - een moeilijk te hanteren orgaan en wanneer men deze dan dwingt binnen een beperkte tijdslimiet een advies te verstrekken, kan men dit niet ernstig meer noemen.

De Mediaraad is in een moeilijke sfeer gestart. Opvallend is het hoge aantal leden, wat de efficiëntie niet in de hand werkt. Dat de Mediaraad tevens kampt met politieke verdeelsleutels, zelfs merkbaar in het Comité van Experts, maakt de werking niet gemakkelijker. Is de Raad een doekje voor het bloeden, temeer dat de verstrekte adviezen niet bindend zijn? Collega Van Elewyck heeft in de Vlaamse Raad reeds gewezen op het feit dat de Mediaraad door het gemis aan een reglement van orde niet operationeel was om adviezen uit te brengen. De bevoegde Minister antwoordde daarop dat overdreven formalisme misplaatst is. Het lijkt ons niet overdreven te eisen dat het verplicht advies wordt uitgebracht door een rechtsgeldig bijegekomen Mediaraad.

Minister P. Dewael : Dat zijn argumenten die ook door anderen werden naar voren gebracht.

Het reglement van orde van de Mediaraad was niet goedgekeurd op het ogenblik dat die Raad advies uitbracht over de uitvoeringsbesluiten. Het reglement was dus per definitie ook niet bekrachtigd door de Vlaamse Executieve.

Ik heb daarover een vraag gesteld in de Commissie.

Indien de Mediaraad geen reglement van orde zou hebben aangenomen, dan had het kabeldecreet onmogelijk kunnen worden uitgevoerd. Wanneer ik verwijs naar overdreven formalisme, dan zou dat hierop neerkomen dat volgens die redenering de Vlaamse Executieve de wil van de decreetgever niet kan uitvoeren, omdat een adviesraad zou weigeren – wat niet is gebeurd – een reglement van orde voor te leggen, goed te keuren en ter bekrachtiging aan de Vlaamse Executieve over te maken. Naar mijn mening zouden wij dan in een omgekeerde wereld leven.

De heer J. Van Elewycck : Die omgekeerde wereld werd door de Minister zelf tot stand gebracht. Immers, de Minister tracht hier een sfeer te scheppen alsof het van de Mediaraad zelf afhangt dat het uitgebrachte advies niet geldig was. Dat is onzin. Dat hangt niet af van de Mediaraad, maar van de Vlaamse Executieve, die in dit geval de zaken heeft omgekeerd en al het overige is stemmingmakerij. De Raad van State heeft er trouwens zelf de nadruk op gelegd dat de Executieve de zaken heeft omgekeerd.

De Voorzitter : Mijnheer Van Elewycck, ik wijs u erop dat de heer Van Durme het woord heeft.

De heer W. Van Durme : Mijnheer de Voorzitter, op dit punt, ben ik het eens met de heer Van Elewycck.

Om te eindigen wijs ik erop dat de Groenen ten gronde niet akkoord gaan met het kabeldecreet en uiteraard ook niet met de uitvoeringsbesluiten.

Het mediabeleid dreigt in Vlaande-

ren een chaotische toestand te worden. De Groenen desolidariseren zich van dergelijk beleid en zullen dan ook de uitvoeringsbesluiten niet goedkeuren. (**Applaus bij AGALEV**)

De Voorzitter : De heer Annemans heeft het woord.

De heer G. Annemans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, vandaag zijn wij bijeen om andermaal te beslissen of wij ja dan neen dwars gaan liggen bij de oprichting van de commerciële televisie van de niet-openbare omroep.

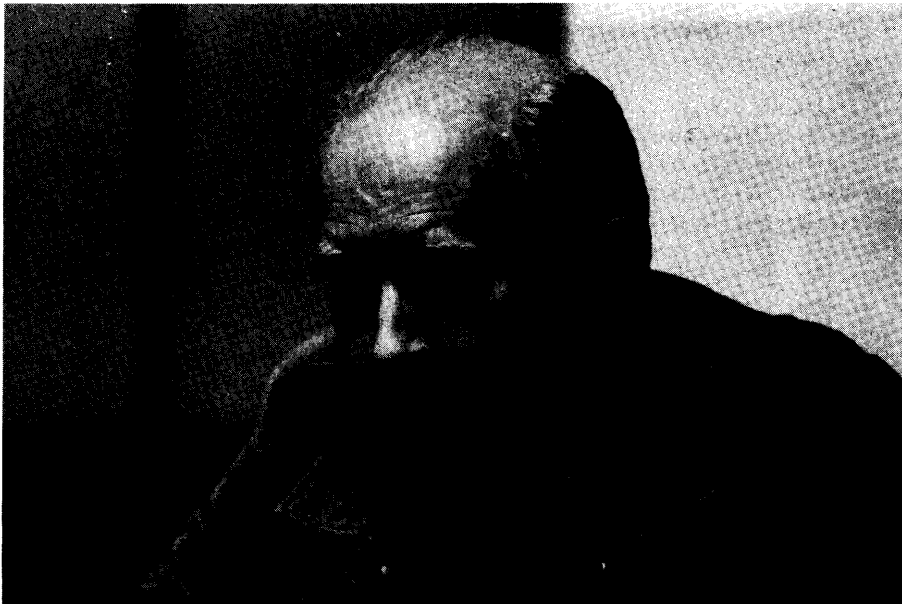
Het Vlaams Blok zal niet dwars liggen. Integendeel, wij zullen de uitvoeringsbesluiten bekrachtigen met onze voltallige fractie. Ik zal u niet vermoeien met een bespreking van al de technische aspecten van dit dossier. Die zijn hier in wezen niet aan de orde, want de wezenlijke vraag is dus of wij ja dan neen verder dwars liggen.

Wij wuiven, naar ik verneem, vandaag het monopolie uit van de openbare omroep, welke het Vlaams Blok niet in het hart draagt. En dat in de twee betekenissen. Wij dragen de Belgische Radio en Televisie niet in het hart en veel tekenen zijn er in het verleden niet geweest die hebben tegengesproken dat het Instituut aan de Reyerslaan het Vlaams Blok niet in het hart draagt.

Bij de vaststelling dat wij de BRT nogal koel beschouwen, gaan wij nochtans niet uit van de manier waarop de omroep ten dienste van onze partij of onze ideeën staat. Dergelijke motieven laten wij over aan de verdedigers van de BRT en hun veelal links gedachtengoed.

Wij wuiven de BRT uit omdat hij niet beantwoordt aan wat een openbare omroep had kunnen zijn. Ondanks al de professionele inzet en de oprechte bereidheid van heel wat individuele werknemers van het Instituut om er iets van te maken, en waaraan ik hier expliciet en in het bijzonder hulde wil brengen, is de BRT als geheel, als imago, als beeld, de laatste decennia verworden tot een zieltogend wrak.

De BRT is het bewegingloze slacht-

De heer L. Dierickx (AGALEV) situeerde het debat in de context van de bewustzijns oorlog, met als achtergrondvrees de bewustzijns vernauwende inwerking van de media en hun inperkende impact op het democratisch debat

Annemans

offer geworden van de verstikkende tentakels die de politiek en de bureaucratie ernaar hebben uitgestoken. En buiten dat alles is de BRT steeds promotor geweest en gebleven van een linkse tijdgeest, die Vlaanderen kon en kan missen als de pest.

Dit samenspel van factoren heeft uiteindelijk gemaakt dat de BRT zichzelf de das heeft omgedaan. Dit samenspel van factoren heeft de tegenstrevers – en ikzelf was er een van – vrij spel gegeven om de doorbrekers van het monopolie geen enkele last te bezorgen met de publieke opinie. De BRT zelf, en niemand anders, heeft zijn bestaansrecht, zijn monopolie verbeurd.

De vermolming, de verrotting is wel heel duidelijk bij de politieke en bureaucratische greep waarin de BRT is terechtgekomen. Familierelaties, politieke benoemingen, buitenechtelijke relaties en partijpolitiek slavenom hebben van de BRT een nest gemaakt dat een steeds kwalijker geur ging verspreiden. Dat kluwen, die nest, verhinderde dat bekwaamheid, originaliteit, vindingrijkheid, kwaliteit, vernieuwingsdrang en competentie er hun rol vrij en eerlijk konden spelen. Vóór dat alles gold een aantal factoren die daar niets mee te maken hadden. Dat deed bekwaamheden hun biezen pakken en eerlijke mensen kregen afschuw voor het instituut van zodra zij er enigszins van nabij kennis mee maakten.

De herhaalde pogingen van de politiek, om greep te krijgen op de BRT zijn duidelijk en manifest. De recente verkiezing van Witte is daar nog een treffend voorbeeld van. Alles is zorgvuldig partijpolitiek gestratificeerd. Ook op lagere echelons meende de politiek zich te mogen bemoeien. Geregeld werd deze tribune door partijpolitici beklommen om van hieruit hun beklag te doen voor een of andere discriminatie van hun partij en hun particuliere belangen. Op bevel van **Humo** of **De Morgen** greep men hier naar de microfoon om desnoods interne afrekeningen over personen uit de doeken te doen.

Paraplusystemen, dienstnota's, ni-

veau's, onder-niveau's en postjes om te kunnen wegbenoemen, de partijpolitieke evenwichten en de onnoemelijk veel andere kenmerken van een kafkaïaanse bureaucratie, hebben het Instituut zo verdeeld dat het uiteindelijk door niemand nog werd bestuurd of kon bestuurd worden.

De heer L. Van den Bossche : Hebt u *Kafka* ooit gelezen, mijnheer Annemans ?

De heer G. Annemans : Jawel, mijnheer Van den Bossche.

De heer L. Van den Bossche : Goed, dan mag u erover meepraten.

De heer G. Annemans : Deze inertie, deze leegte, deze afwezigheid van enig gezag, heeft uiteindelijk vrij spel gegeven aan de generatie van mei 68. Die heeft op enkele jaren tijds de hele omroep een fatale geur gegeven. De BRT werd – fataal voor een openbare omroep – de verspreider van één soort politieke richting, van één soort visie op het leven, de verspreider van een eenzijdige tijdsgeest. Een tijdsgeest die ik hier onvolkomen, maar toch duidelijk wil omschrijven als de „linkse” tijdsgeest.

Met dat „links” maak ik het mij niet gemakkelijk. Wat is „links” ?

De heer A. De Beul : Als Le Pen rechts is dan weten wij wel wat links is.

De heer G. Annemans : Kan ik hier volstaan met de beschrijving van een atmosfeer ? Men zal zeggen neen. Ik beweer van wel. Want het is de atmosfeer die de BRT steeds meer isoleerde van de nodige sympathie in die kringen die – laat ik zeggen – in staat zouden zijn geweest om de oprukkende commerciële omroep te verhinderen indien zij dat nodig hadden gevonden. De linkse atmosfeer heeft veel vijanden gekweekt daar waar het niet nodig was.

In plaats van er iets aan te doen, hebben de verantwoordelijken laten betijen. Een willoos karkas, was heel die BRT op den duur. Bij hemeltergende prikaties en stakingen, verloor de BRT keer op keer zijn krediet. Niemand dierf ook maar iets ondernemen. De greep van de vakbonden,

was daarvoor te totalitair, binnen het Instituut. En tegen de nieuwsdienst, nochtans wellicht de kern van het hele gebeuren, van de ver-linksing, heeft nooit iemand wat durven doen. Geen enkele van de bevorderden, van de goedbetaalde partijpolitieke vazallen, dierf een vinger uitsteken. Die verhouding werd treffend weergegeven door Alidor in Pan. Twee met dossiers beladen oudere heertjes lopen door de BRT-gangen, in hemd en das. Zij passeren de gang van de nieuwsdienst alwaar enkele vervaarlijke journalisten in een deurgat , staan. Vestimentair en qua hoofdtooi duidelijk herkenbaar. Eén met een dolk tussen de tanden. Tekst : „Zoudt ge willen geloven dat ik 's avonds die gangen niet meer indurf ?”

Een karikatuur, ongetwijfeld, maar wel recht naar de kern van de zaak. In de nieuwsdienst waren uiteindelijk een stel jongeren aangeland die on-aantastbaar waren. Een genre dat zich niet gemakkelijk laat beschrijven : afgestudeerd in de zich katholiek noemende Leuvense Universiteit, zich afzettend tegen ieder schijntje van gezag, tegen geloof, tegen alles wat traditie lijkt. Zij geloven in niets, behoudens in zichzelf. Cynici en anarchisten, teveel *salon*revolutionairen om werkelijk echte socialisten of communisten te zijn rechtstreeks. Inzake buitenland bijna steeds de „sowjet-lijn” volgend. Met die dag in dag uit verspreide berichtgeving steken zij ook de rest van het huis aan. Kinderprogramma's en dergelijke werden op den duur ook zichtbaar motoren van de rode tijdsgeest, alsof er een verbod -menselijk en moreel- bestond om anders te zijn dan zij.

De audio-visuele media spelen een rol die door geen enkel ander medium in de geschiedenis zo gespeeld is. Zij zijn zo essentieel verbonden met de functie van onze democratie, gelet op het begrip publieke opinie dat nog nooit een vergelijkbare rol heeft gespeeld. De *informatieverstrekking* staat centraal. Iedereen wordt door TV of radio geïnformeerd en is dus volgepropt met de waanidee dat hij een expert is. Iedereen denkt te kunnen meepraten na de informatie van radio of televisie. Die *prenten-*

Annemans

tie wordt zelfs neergelegd in de meest primitieve zielen door de heren en dames journalisten die zelf door heel hun optreden alwetendheid uitstralen en menen dat iedereen in de eerste plaats aan hen verantwoording is verschuldigd.

Zo worden de pausen van de informatie, zeker wanneer zij zoals bij ons een monopolie hebben én een ambtenarenstatuut, een heel aparte club, die in principe aan niemand verantwoording aflegt maar dat wel eist van iedereen anders.

Deze aparte en niet meer te controleren club, dit incestueuse gauchistische wereldje, gaat een eigen leven leiden waarvan de macht op de duur zo groot wordt dat het medium niet meer een medium is - in de etymologische zin van het woord - waarlangs informatie van de wereld naar ieder van ons voert, doch een filter wordt.

Een filter die bepaalde informatie doorzendt en andere wegmoffelt. Een filter die bedoeld is om te kleuren. Een filter die het beeld vervalst en een bepaalde kijk opdringt. De rol van medium wordt vervangen door de vervormende rol van filter.

Vanwege een staatsmonopolie moet die eenzijdige verwording van de audiovisuele informatie-overdracht door geen enkel volk aanvaard worden. Ook niet door het dikwijls lijdzame Vlaamse volk.

Onder meer ook dáárom - omdat het wereldgebeuren niet meer doorgegeven werd doch in wezen gemaakt - moest de samenleving over haar linkse omroep de alarmklok luiden.

Ik besef dat het een illusie is te denken dat de commerciële omroep zal volstaan om de kwaliteit en de objectiviteit van de BRT berichtgeving en van de tijdsgeest die de BRT-programma's verspreidt, te verbeteren. Er is een dikke kans dat bij de BRT de huidige toestand bestendig wordt of eventueel verslechtert. De strekking die aan de stuurknuppels zit - ik heb het dus niet over de hiërarchie - en die het roer nu momenteel in handen heeft en kan rekenen op de onvoorwaardelijke steun van de SP,

het ABW met nog wat aanhangwagens - een progressief gauchistisch profitaariaat dat errond graviteert - zal allicht nu denken dat ze hun BRT definitief in handen krijgen gespeeld. Daarom ben ik nogal pessimistisch.

Niet voor niets wordt de BRT gesteund door een partij en een vakbond die hem beschouwen als hun exclusief jachtgebied.

De BRT moet blijven en mag zelfs een eerlijk deel van de middelen krijgen. Hij kan het niet noodzakelijk financieel renderende wellicht voldoende aan bod laten komen, maar dan moet er veel veranderen. Dan moet er een beheer - eventueel een beheerraad - komen met voldoende geesteskracht en gezag om weg te komen uit het morele moeras van vandaag. Wij kiezen dus voor het doorbreken van het monopolie van de BRT die wij er van beschuldigen dat hij zelf zijn rechten heeft verbeurd.

Wij wachten af wat de niet-openbare omroepen zullen brengen die wij kritisch zullen bekijken. Met de onwelriekende inbraak van de socialisten in de Vlaamse Executieve, wordt een periode ingeluid van vermoedelijk grote labiliteit in media-land, ook voor de commerciële omroepen. De SP heeft hier reeds bij een vorige gelegenheid aangekondigd dat zij de centrale bevoegdheid over de reclame zal willen aangrijpen om uitiem de invoering van de omroep-concurrentie tegen te houden. Wij staan hier dus wellicht niet voor het laatst.

Maar mijn stelling blijft dus nog altijd deze die ik vijf jaar lang in het weekblad 't Pallieterke heb verkondigd : voor het overige ben ik van mening dat de BRT uit de ether moet verdwijnen.

De Voorzitter : De heer Van den Bossche heeft het woord.

De heer W. Luyten : Een spreker uit de periode 1968 !

De heer L. Van den Bossche (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, ik pleit schuldig bij mijn voorganger dat ik 1968 heb meegemaakt. Tevens heb ik een probleem. Ik had een speech aangekondigd van ruim twee uur,

maar de tekst is niet tijdig uit Moskou toegekomen. De post, die daar in rode handen is, schijnt slecht te werken, want de vakbond regelt daar alles. **(Gelach)** In wanhoop heb ik daarna nog naar Peking gebeld, maar daar wenste men mij niet te depaneren. In die omstandigheden zal mijn betoog dan ook kort zijn.

Mijnheer de Voorzitter, ik wens enkele commentaren te geven, waarbij ik hoop dat „de rode rakkers” op de BRT het nodige zullen doen om mijn woorden vanavond op het scherm uit te zenden. **(Gelach)**

Zowel de fractieleider van de PVV als anderen hebben boosaardige woorden geuit omdat men het aandierf advies aan de Raad van State te vragen. Overigens werd het advies over een aantal amendementen via de Voorzitter gevraagd.

Een aantal amendementen zijn volgens de Raad van State té politiek geladen om er advies over te geven. De Raad van State is van mening dat de Vlaamse Raad daarover moet beslissen. Ik heb geen problemen met deze stellingname. Bij een aantal andere amendementen zijn er voor de Raad van State problemen verbonden omdat de administratieve kamer is gevat. De Raad van State opteert ervoor elke mogelijke tegenspraak te ontwijken ; zij willen het huishouden liefst buiten de ruzie houden, wat ik begrijp. Dat betekent echter niet dat deze amendementen zonder voorwerp zijn of dat ze juridisch onjuist zouden zijn.

Wat voornamelijk belangrijk is, is het derde element van het advies van de Raad van State, waarin wordt gezegd : ten eerste, wat er ook in de Vlaamse Raad moge gebeuren, al dan niet ratificatie, wordt hoe dan ook de conformiteit van de besluiten met het Europees recht getoetst.

Deze discussie, waarbij de Raad op een bepaald moment verwijst naar zijn eigen vroeger advies, zal wellicht dit jaar door de Raad worden beslecht.

Indien ik rekening houd met het feit dat, op de drie amendementen bij het desbetreffend decreet - destijds in openbare vergadering ingediend en

Van den Bossche

naar de Raad van Advies overgezonden – op één van de drie de Raad vrij expliciet het amendement bijtrad en overigens een nieuwe formulering suggereerde – en ter zake niet gevolgd werd door de toenmalige Executieve en door de meerderheid – meen ik dat er een grote kans bestaat dat de rechtsprekende Kamer van de Raad zal vaststellen dat één en ander niet conform is met het Europese recht.

Ik aanvaard de argumentatie van een collega – ik weet niet of het de heer Denys of Van Rompuy was – die waarschuwde dat, indien de rechtsprekende Kamer van de Raad mijn thesis inzake het Europees Recht in deze volgt, dit in zekere mate in het voordeel speelt van kanalen als Super Channel en Sky-Channel. Dat is juist, maar Europees recht is Europees recht, wij hebben de inhoud ervan niet bepaald ; het bestaat ; het heeft dan ook weinig zin te doen alsof het niet bestaat, de kop in het zand te steken en te wachten tot wanneer wij op het einde van het jaar worden geconfronteerd met een Raad van State enerzijds en anderzijds met het Europees Hof, dat gelijkaardige uitspraken zal doen. Ik stel vandaag alleen maar vast dat de Raad opnieuw zijn vroeger ingenomen standpunt beklemtoont.

Ten tweede – en dat is *ultra petita*, dat is bijna meer dan gevraagd – zegt de Raad, verwijzend naar een Arrest van het Arbitragehof van februari jl. dat de ratificatie niet helpt en dat zij de administratieve Kamer gebeurlijk niet zal weerhouden te controleren of alles conform is. Ter zake verwijst men naar het Arrest dat in februari door het Arbitragehof werd uitgesproken. Dat arrest is verrassend voor al wie er kennis van neemt. In feite komt de nieuwe stelling er op neer dat het Arbitragehof poneert dat artikel 14 van de wet op de Raad van State bepaalde specifieke bevoegdheden geeft aan de Raad ; de nationale wetgever, gezien artikel 94 van de Grondwet, kan daar feitelijk een stokje voor steken, door een nationale wet te stemmen. Vandaar dat de beroepen inzake de Goede Vrijdagbenoemingen, aanhangig zijnde

bij de Raad, geen uitspraak meer kennen en of in elk geval geen gevolg kunnen sorteren, omdat de wetgever ze inmiddels bij wet heeft geratificeerd.

Het Arbitragehof zegt echter dat dit procédé zomaar niet kan wanneer het om de decreetgever gaat, want het is aan de decreetgever niet toegelaten. Art. 14 van de wet op de steeds buiten werking stelling is niet begrepen in de bevoegdheden toebedeeld aan de Raden.

Minister P. Dewael : Dat gaat zeer ver !

De heer L. Van den Bossche : Dat gaat inderdaad zeer ver ! Vandaar dat ik zeg : *ultra petita* ; dat gaat verder dan wat ik ooit zou durven beweren. Dit is nieuw. Wij moeten er goed over nadenken wat dit allemaal zal kunnen impliceren, toegepast op andere materies. Dit zou zowel voor de Vlaamse Raad, als voor de Franse Gemeenschapsraad, als de Waalse Gewestraad, heelwat verandering kunnen betekenen.

Ik stel vast dat dit hun thesis is. Ik realiseer mij wel dat er een duidelijk verschil is tussen het Arrest in kwestie, het Arrest inzake de prejudiciële vraag van de Raad van State, en de huidige voorliggende problematiek ; het ging over individuele benoemingen in het kader van de Waalse Gewestelijke Investeringsmaatschappij, die bij decreet werden „gelegaliseerd” – zowat een Goede Vrijdagoperatie – en die bij de Raad van State werden aangevochten, de Raad van State de prejudiciële vraag stellende aan het Arbitragehof. Ik voeg er onmiddellijk aan toe dat het hier niet gaat om individuele kwesties, maar niet om een reglementaire kwestie.

Een tweede verschil is dat het hier bij ons nu gaat om een ratificatie, expliciet voorzien in een vorige decreet. Met enig sarcasme overigens moeten we vaststellen dat de Raad van State, die nochtans voor een jaar oordeelde dat de **ratificatie-procedure** diende ingeschreven te worden, nu in feite stelt dat deze operatie niet veel zin heeft.

Hoe dan ook, de fundamentele vraag

blijft open. We moeten het oordeel van de administratieve kamer afwachten.

Ik richt me tot de huidige meerderheid en tot degenen die geïnteresseerd zijn in commerciële televisie en kapitaal willen investeren. Zij hebben vandaag noch morgen enige rechtszekerheid. Het advies van de Raad actualiseert wat ik ooit verklaarde namens mijn fractie, namelijk dat wij de continuïteit van dit decreet, met al zijn uitgebreidheid, vaagheid en duidelijkheid, niet garanderen. De Raad van State poneert bijna letterlijk dat de continuïteit niet wordt gegarandeerd door de ratificatie. Dit is de politieke boodschap in het advies van de Raad van State.

Er werd nog een tweede amendement ingediend en voor advies naar de Raad van State gestuurd. De beheersorganen zouden moeten voldoen aan de cultuurpactwetgeving. De Raad oordeelt dat de **cultuurpactwetgeving** nationaal is en dat de Vlaamse Raad niet bevoegd is. Dat beangstigt me. In het decreet werden elementen ingeschreven die zijn ontleend aan de cultuurpactwetgeving. Daarom verklaarden wij toen openlijk dat wij in die omstandigheden de **alarmbel** niet zouden luiden.

Rekening houdend met de argumentatie van de Raad van State vraag ik me af of men ooit zal argumenteren dat de Vlaamse Raad toen zijn bevoegdheid heeft overschreden. Ik meen dat het ingediende amendement zinvol en betekenisrijk is. Het is trouwens gegrondvest op ten minste twee artikelen van de Grondwet. Artikelen 6 en **6bis** van de Grondwet geven aan wetgever en decreetgever de opdracht om niet-discriminatie te organiseren. Het lijkt me dan ook dat de Vlaamse Raad bevoegd is om een dergelijke niet-discriminatiebepaling – wellicht leunde de vorige tekst te dicht aan bij de cultuurpactwetgeving – in de reglementen in te schrijven. Met deze mogelijkheid heeft de Raad geen rekening gehouden.

De thesis van de Raad verbaast me. De nationale wetgever zou alleen nog maar garanties kunnen geven in verband met het Cultuurpact. De Gemeenschappen zouden voor materies

Van den Bossche

die nochtans aan de Gemeenschappen zijn toegewezen geen garanties kunnen inbouwen. Dit lijkt mij een merkwaaardige thesis te zijn.

De heer E. Van Rompuy : De Raad oordeelt dat een uitbreiding van de Cultuurpactwet niet kan, in die zin dat ze niet moet worden toegepast voor privé-organisaties. Een commerciële zender is een privé-organisatie.

De heer L. Van den Bossche : Het is een uitbreiding. Dat is juist.

De heer E. Van Rompuy : U vraagt aan een privé-organisatie rekening te houden met de representatie van de ideologische en filosofische stromingen. Dat is de grond van de argumentatie.

De heer L. Van den Bossche : Het is juist dat een concessie onder de bepalingen van de cultuurpactwetgeving zou vallen, maar dit is niet het geval voor een erkenning. Dat is een vergunning. Zoals u en de Raad terecht zeggen, krijgt een privé-organisatie weliswaar een erkenning doch het blijft een privé-organisatie.

De vraag dringt zich echter op of de Vlaamse Raad identieke garanties als deze die in de cultuurpactwetgeving zijn ingeschreven, aan een privé-organisatie kan opleggen als voorwaarde voor erkenning. Volgens de Raad kan zulks niet maar ik heb mijn twijfels. Volgens mij zou dit wel kunnen maar op een andere grond, namelijk steunend op de artikelen 6 en 6bis. Dan lijkt het mij dat men ons niet zou kunnen tegenhouden deze garanties op te leggen.

Het is belangrijk om weten want dit gaat verder dan het mediadossier, hoe belangrijk het daarvoor ook is. In dit verband herinner ik aan de eerste alarmbel in 1985, aan de discussies met de huidige Minister en aan zijn nieuwe tekst die tegemoetkomt aan onze bekommernissen. Het is voor de toekomst belangrijk te weten of wij, bij toepassing van de artikelen 6 en 6bis, aan privé-organisaties bepaalde voorwaarden van niet-discriminatie kunnen opleggen.

Minister P. Dewael : Het amende-

ment dat u voorstelt, gaat een stap verder.

Wij hebben in het kabeldecreet naar mogelijkheden gezocht om tegemoet te komen aan de bezwaren van de Raad van State op het ontwerp van mijn voorganger en hebben een artikel 9 – paragraaf 2 – ingeschreven dat bepaalt dat de informatieve programma's en de programmaopbouw derwijze moeten zijn dat er geen discriminaties zijn van ideologische of filosofische beschouwingen. Wij hebben artikel 14 toegevoegd om dit hard te maken. Dit is de constructie geweest van de Geschillenraad.

U gaat verder wanneer u beweert dat als erkenningsvoorwaarde aan een privé-organisatie kan worden oplegd dat haar raad van bestuur pluralistisch moet zijn, de representativiteit van de verschillende strekkingen als erkenningsvoorwaarde oplegend. De Raad van State raadt dit af.

Volgens mij is het een politieke opportuniteitsvraag en gaat uw argumentatie niet op voor de Niet-Openbare Televisieverenigingen. Dit is de reden waarom ik mij tegen het amendement zal verzetten. Ik meen dat u het advies van de Raad van State ook in dit licht moet bekijken.

De heer L. Van den Bossche : Het is uiteindelijk een politieke opportuniteitsvraag. De discussie met de Raad van State is echter niet onbelangrijk om te weten wat de Vlaamse Raad precies kan doen en wat niet. Daarom vraag ik mij af of de argumentatie niet op artikelen 6 en 6bis kan worden gebaseerd. Kunnen wij dan deze voorwaarden opleggen ? Of wij dit ook werkelijk doen, is een politieke opportuniteitsvraag.

Tot daar mijn uiteenzetting. Resumeerend meen ik dat degenen die het verzoek om advies aan de Raad van State zinledig vonden, ongelijk hebben gekregen. Er zijn een aantal elementen uitgekomen, hoewel minder dan ik verwachtte maar ik kan aannemen dat de Raad niet wenst een polemiek te ontwikkelen tussen de wetgevende en de administratieve Kamer. Het is waarschijnlijk een goed beleid geweest van het Auditoraat om onmiddellijk de wetgevende Ka-

mer op de hoogte te brengen van het feit dat er gelijkaardige argumenten hangende waren in twee verzoekschriften in de administratieve Kamer. Verschillende rechtsvragen blijven onbeantwoord, zoals de toepassing van de artikelen 6 en 6bis. Ik meen echter dat wij de debatten, die reeds in de Commissie werden gevoerd, niet hoeven over te doen. Het is een politieke keuze of men deze rectificatie aanvaardt of niet. **(Applaus bij SP en bij sommige leden van de VU)**

De Voorzitter : De heer Dierickx heeft het woord.

De heer L. Dierickx (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, wij vragen ons af waarom de Vlamingen, die nu reeds de mogelijkheid hebben 15 of 16 TV-zenders te capteren, op nog meer zenders moeten kunnen afstemmen. Tussen die 16 zenders zijn er nu al 5 in de Nederlandse taal. Verder willen wij meedelen dat wij ons zullen blijven verzetten tegen een zender die zeker niet zal bijdragen tot de culturele verheffing van onze medemens. Wij zullen de BRT blijven verdedigen, zelfs wanneer wijzelf niet altijd door de BRT worden verdedigd.

Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, wij menen dat het debat over de erkenning van de niet-openbare televisieverenigingen verband houdt met wat professor Jaap Kruithof de bewustzijns oorlog noemt. Ik zal in mijn beknopte uiteenzetting slechts een paar leessuggesties doen. Ik raad u allen aan kennis te nemen van het stuk dat deze professor in de laatste uitgave van De Nieuwe Maand heeft gepubliceerd en dat als titel draagt : „De Bewustzijns oorlog”. Daaruit lees ik het volgende citaat : „De vraag is wat voor een eenvoudige consument het belangrijkste gegeven is, een treinramp in Marokko of de blijde boodschap dat er binnenkort een nieuw wasmiddel op de markt komt.” Verder schrijft hij : „Ook het dooreenklutsen van berichtgevingen en entertainment is een bedenkelijke zaak. Een korte uitzending van wereldnieuws tussen twee lollige programma's in kan niet anders dan een verkrachting zijn.

Dierickx

Een verminkt realiteitsbesef en een verzwakte kritische perceptie zijn de onvermijdelijke gevolgen van de amusementshegemonie." Dit is dus een Vlaams filosoof die spreekt en het beter zegt dan wij het ooit zouden kunnen, maar wij hebben in het verleden gepoogd dit alles duidelijk te maken. Ik vind dat men een heel grote verachting moet hebben voor het Vlaamse volk wanneer men met zoveel ijver blijft pleiten voor de commerciële zender waaraan wij helemaal geen behoefte hebben.

Mijnheer de Minister, de vraag is ook of het beter zal worden met de vrijheid van expressie in ons vaderland. Hetgeen ik nu ga zeggen kan voor sommigen interessant zijn, maar voor ons is het zorgwekkend. Zoals u weet hebben de Groenen van het noorden, het midden en het zuiden van het land langdurig besprekingen gevoerd over de staats hervorming en over de problemen in verband met de facilitengemeenten. De BRT heeft echter als het ware beslist aan de conclusies van die besprekingen geen woord en geen beeld te wijden, dit in tegenstelling tot de RTBF.

Mijnheer de Minister, het zou erg zijn moest de openbare radio en televisie alleen maar toelaten dat in dit landsgedeelte gediscussieerd wordt over gemeenschapsbeleid en niet meer zou toelaten dat in datzelfde landsgedeelte gediscussieerd wordt over gemeenschapsvorming, d.w.z. dat men ons alleen zou toestaan te discussiëren over de manier waarop de gemeenschap moet beheerd worden en dat men niet zou toestaan te discussiëren over welke de criteria voor menselijke solidariteit zijn op het einde van de twintigste eeuw, met andere woorden dat men niet meer zou mogen discussiëren over de manier waarop gemeenschappen samengesteld worden. Dit behoort ook tot het politiek debat. Als wij werkelijk een democratie willen in dit Vlaamse land, dan moeten wij kunnen discussiëren, niet alleen over hoe beheerd wordt, maar ook over de vraag hoe democratie en democratische solidariteit georganiseerd worden. Wanneer dit niet mogelijk zou zijn, dan staan wij nog op het einde van de

achttiende eeuw en dan huldigen wij alleen nog een Herderiaanse visie op de gemeenschap. Die Herderiaanse visie, die culturalistisch en linguïstisch was, wordt vandaag steeds meer geëconomiseerd. Dat gebeurt niet alleen door de nationale en regionale regeringen, niet alleen door de hogepriesters van de OESO, maar nu ook door sociologen, zoals Luc Huyse, onder andere in zijn artikel „Over dat soort kleinigheden”, dat ook verscheen in „De Nieuwe Maand”.

Collega's, het zou heel erg zijn als in Vlaanderen het debat over de criteria voor democratische samenhangigheid afgeremd zou worden, vooral op een ogenblik dat nu niet alleen in de Eurofeer, in het kader van de Europese federalistische beweging, gesproken wordt over het federale Europese volk, zoals men ook nog spreekt over het Zwitserse volk, maar nu ook vooraanstaande denkers in Frankrijk, Duitsland en Italië stilaan de distinctie maken tussen wat zij noemen „nationaal patriotisme” en „constitutioneel patriotisme”. Ik geloof dat men in dit land België de kracht zou moeten hebben om de distinctie te maken tussen het voorbijgestreefde nationaal patriotisme en te denken aan constitutioneel patriotisme, wat door Jürgen Habermas „Verfassungspatriotismus” wordt genoemd. Het is alleen met die nieuwe soort patriotisme waar de mensen zich verbonden voelen door universalistische beginselen, het is alleen door die vorm van solidariteit dat kan gebouwd worden aan de toekomst.

De vraag is dan of die discussie over nieuwe vormen van solidariteit zal bevorderd worden door de mass-media van de particuliere en van de openbare sector, ofwel dat de mass-media die soort nieuwe discussie zullen onmogelijk maken en niet zullen bevorderen.

De heer E. Van Rompuy : Mijnheer Dierickx, u uit hier uw frustraties ten opzichte van de BRT. Uw stelling is dat de BRT uw visie of die van uw partij niet heeft willen weergeven. Is het dan niet goed dat wij verschillende vormen van expressie hebben, onder meer een andere zender, waar het mogelijk is dat uw visie eventueel wel aan bod zou komen ? U houdt

hier werkelijk een pleidooi tegen het monopolie van de openbare omroep. U zegt dat u uw opinie er niet hebt kunnen uiten. Welnu, bij een andere zender zou u de kans vergroten uw visie er wel te kunnen uiten. U houdt hier werkelijk een pleidooi tegen uw eigen stellingen in.

De heer L. Dierickx : Mijnheer Van Rompuy, ik vraag enkel dat de openbare media – en later misschien ook de particuliere – het bewustzijnsveld van de mensen niet zouden afgrenzen en het democratische debat niet zou inperken.

De heer E. Van Rompuy : Hoe meer media, hoe meer TV-zenders, hoe groter de kans.

De heer L. Dierickx : Dat is uw standpunt.

De heer E. Van Rompuy : Als één zender geen aandacht schenkt aan een bepaalde zaak, kan dat wel gedaan worden door de concurrentiële zenders.

De heer L. Dierickx : Die kans zit erin, maar ik ben er allesbehalve van overtuigd. Ik geloof integendeel dat de kans voor de verruiming van het politieke debat, zoals ik het heb beschreven, er zeer weinig inzit.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb dit alles gezegd omdat ik dan tenminste de zekerheid heb dat het zal worden gedrukt en in een gedrukte vorm zal worden verspreid. Ik hoop dus dat de openbare en de particuliere media het democratisch debat zullen dienen en niet inperken. Ik hoop dat de democraten begrepen hebben wat de Groenen met deze interventie bedoelen. (*Applaus bij AGALEV*)

– **De heer Pede, Voorzitter, treedt opnieuw als Voorzitter op.**

De Voorzitter : De heer Chevalier heeft het woord.

De heer P. Chevalier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, het is niet mijn bedoeling lang te spreken, want het merendeel is al gezegd. Ik wil het alleen over twee bepaalde punten hebben. Zoals in de Commissie heeft de heer Van Rompuy hier vandaag gezegd „hoe meer media,

Chevalier

hoe meer concurrentie". Het is mijn bedoeling hier zeer kort aan te tonen dat door een aantal bepalingen van het decreet precies elke concurrentie wordt uitgesloten.

In de Commissie hebben wij een aantal amendementen ingediend.. Ze zijn niet aanvaard. Vooralsnog hebben wij geen amendementen in openbare vergadering ingediend, maar we behouden ons het recht voor dit te gepasten tijde, zoals dat heet, te doen. Ik wil het thans hebben over de artikelen 10, 11 en 12. Artikel 10 zegt dat het niet-openbare televisieverenigingen bedoeld onder artikel 7-1" B, 2° en 3° niet is toegestaan een programma-aanbod uit te zenden dat ook gebracht wordt door regionale televisie. Dat is niets anders dan een concurrentieverbod, want u verbiedt aan een bepaalde televisiezender, hij weze lokaal of regionaal, beperkt in zijn opdracht, een aantal zaken uit te zenden. Het decreet geeft duidelijk een monopoliepositie aan één zender. Ik begrijp, mijnheer Denys, dat u verwonderd opkijkt nu u beseft dat het voor een doctrinair liberaal weinig fraai is een monopoliepositie te geven aan één bepaalde zender en daarnaast een concurrentieverbod op te leggen aan de lokale zenders, waaraan het verboden wordt dezelfde programma's of soortgelijke programma's uit te zenden als de regionale of de nationale zender.

De heer E. Van Rompuy : Enerzijds verwijt u ons een monopolie te geven aan één privé-zender, anderzijds zegt u dat er in Vlaanderen onvoldoende mogelijkheden zijn om een zender rendabel te kunnen exploiteren. De reclame-inkomsten zouden te beperkt zijn, men zou teveel kosten moeten doen. Met zo'n zender krijg je een nieuw Cockerill Sambre, om de woorden van Luc Van den Bossche te gebruiken. Maar tegelijkertijd pleit u voor verschillende zenders. Wees toch eens eerlijk. Hou geen hypocriete redenering. Geef gewoon toe dat u voorstander bent van een monopolie van de publieke omroep.

De heer J. Van Elewycyk : Ik dacht dat u de sprekers niet onderbrak, mijnheer Van Rompuy. Met de heer

Chevalier herhaal ik dat de SP voorstander blijft van omroepreclame, ook op de BRT, zoals in het Nederlandse systeem. Als men toch over commerciële mogelijkheden spreekt, dan mag men volgens ons niet naar één commercieel monopolie gaan. Dan moet men de markt opentrekken, dan moet men liberaal zijn met de liberalen.

De heer E. Van Rompuy : Dat is niet rendabel.

De heer J. Van Elewycyk : Dat is niet bewezen. Laat ze het eens aantonen. Wie de geschiedenis nagaat stelt vast dat de liberalen altijd gekant geweest zijn tegen het invoeren van privé-monopolies. Een eminente liberaal zoals de heer Denys geeft mij zelfs gelijk. Privé-monopolies creëren gaat in tegen de liberale gedachte. Mijnheer Van Rompuy, doe volledig mee met de liberalen en trekt de markt open.

De heer P. Chevalier : Mijnheer de Voorzitter, ik meen dat nu alles is gezegd. Maar er is toch nog één punt, dat ik wil aanhalen – en misschien zal de heer Van Rompuy dit ook weerleggen – maar in de Commissie is ook duidelijk gezegd dat het niet opgaat wat men nu doet, met name in een decreet neerschrijven : ik, minister ; ik, Patrick Dewael, zal voortaan bepalen welke programma's mogen worden uitgezonden en welke niet. En dat staat letterlijk in het decreet. Inderdaad, in het decreet is vermeld dat de Minister jaarlijks een lijst van evenementen zal opstellen in het belang van het grote publiek, gebeurtenissen die niet door de lokale en regionale zenders mogen worden uitgezonden.

„Onze vrienden” van het Vlaams Blok zijn voor het ogenblik niet meer in de zaal aanwezig, maar om in de geest te redeneren van wat zij hebben gezegd, laat mij deze toestand even transporteren naar de Sovjet-Unie. Laat ons daar eens zeggen dat het centraal comité van de Communistische Partij van de Sovjet-Unie zou voorschrijven dat een bepaalde lokale of regionale zender van één van de Sovjetrepublieken een bepaalde gebeurtenis, bijvoorbeeld de opstand van de Armeniërs, niet mag uitzenden. Ik zie die mensen van het

Vlaamse Blok, en u, en andere liberalen luidkeels protesteren tegen dit dictatoriaal optreden. Welnu, dat doen wij hier ook. U, mijnheer de Minister, zegt in dit decreet : ik zal bepalen wat al dan niet op de televisie mag worden uitgezonden.

Laat mij toe nog één voorbeeld aan te halen. Kan u zich inbeelden dat er één orgaan in dit land zou bestaan dat zou zeggen – en ik spreek nu over de geschreven pers – dat „Het Brugs Handelsblad”, „De Eeklonaar” of „Het Belang van Limburg” over een bepaalde gebeurtenis niet mogen schrijven omdat bij voorbeeld „Het Laatste Nieuws” ook over deze gebeurtenis rapporteert en aldus concurrentie zou kunnen betekenen voor „Het Laatste Nieuws” of welke nationale krant dan ook. Hoe zouden wij dat noemen ? Wij zouden dat noemen met de juiste naam : censuur. Welnu, u past censuur toe. Inderdaad, u zou bepalen, zonder het in te schrijven in uw decreet, welke criteria in aanmerking komen, wat zal worden uitgezonden, en dit alles in functie van die éne commerciële zender, die u een monopolie heeft gegeven, monopolie op het gebied van welke programma's mogen worden uitgezonden. En nu zegt u bovendien nog censuur te zullen toepassen. Ik vind dit een zeer ernstige inbreuk op de grondwettelijk gewaarborgde vrijheid.

Om te besluiten wil ik het volgende zeggen. U noemt zich liberaal maar tot mijn spijt moet ik met de kandidaat-president Mtterrand vaststellen dat er geen liberalen meer zijn en dat de socialistische de enige voortzetter zijn van de traditie van de Franse Revolutie en van de begrippen van vrijheid. U gaat daaraan voorbij, en dit alles in functie van het profijt.

Minister P. Dewael : Mijnheer Chevalier, als uw fractie maar één tiende van de „geacharneerdheid” die zij nu opbrengt tegen de commerciële televisie had opgebracht tegen het monopolie van de BRT, had dit monopolie al sinds jaren niet meer bestaan. Het monopolie van de BRT heeft uw fractie nooit gestoord, maar nu wil u katholieker zijn dan de Paus. Het kabeldecreet installeert geen monopolie op het vlak van niet-openbare te-

Dewael

levisie. Er is voor gans Vlaanderen één landelijke zender, maar er zijn verschillende mogelijkheden op het lokale en op het regionale vlak.

Wat uw argument betreft inzake de censuur hoeven wij elkaar niets wijs maken. De beschikbaarheid van de programma's voor alle kabelabonnees moet worden verzekerd. U weet zeer goed dat én de BRT én de landelijke niet-openbare televisie verplicht moeten worden doorgegeven door alle verdelers. Dit is niet het geval voor lokale en voor regionale televisie. Met andere woorden, om de beschikbaarheid van de programma's te waarborgen, willen wij inderdaad bepaalde regelen naar voren schuiven, exclusiviteitscontracten aan bepaalde regelen onderwerpen, om juist alle aangeslotenen op het kabelnet de mogelijkheid te bieden deze programma's te kunnen bekijken, wat niet het geval is wanneer er een exclusiviteitsprogramma bestaat voor een regionale televisie in Oost-Vlaanderen. Inderdaad, dan heeft de kijker in Limburg niet de mogelijkheid om dat programma te bekijken. Dat wordt voorkomen, d.w.z. dat is de *ratio Legis* van het desbetreffende besluit. Ik merk trouwens op, collega Chevalier, . . .

De heer P. Chevalier : Het is uw bedoeling een monopolie te geven.

Minister P. Dewael : . . . dat dit gebeurt op uitdrukkelijk advies van de Mediaraad. Wanneer ik de Mediaraad niet volg dan noemt u het een schande. Wanneer ik deze Raad wel volg dan zegt u dat ik alweer naast de bal sla. Van twee zaken één. Ik denk dat dit een groteske voorstelling van zaken is.

De heer P. Chevalier : Geef toch toe dat u aan een ernstige censuur zult doen.

Minister P. Dewael : Ik stel trouwens vast dat dit amendement niet langer voorkomt op de lijst van de amendementen die nu naar de Raad van State gaan.

De heer P. Chevalier : Ik denk dat het interessant is eens aan de volledige vergadering van de Vlaamse Raad mee te delen op welke manier de

persvrijheid hier wordt beknot. Ik wens u daarmee veel geluk.

VERZOEK TOT RAADPLEGING VAN DE RAAD VAN STATE

De Voorzitter : Dames en heren, ik heb zopas vijf amendementen ontvangen van de heer Van Elewyck alsmede een motie ertoe strekkend het beredeneerd advies van de afdeling Wetgeving bij de Raad van State te vragen.

De heer Van Elewyck heeft ter zake het woord gevraagd.

De heer A. Denys : De obstructie gaat verder.

De heer E. Van Rompuy : Opnieuw vertraging.

De heer L. Van den Bossche : Wij willen deskundig geïnformeerd zijn.

De Voorzitter : De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, namens de SP-, de Volksunie- en de Agalev-fractie hebben wij in toepassing van artikel 50,2 van het Reglement van Orde van de Vlaamse Raad een gemotiveerde motie bij u ingediend.

Voor het eerst in deze discussie wordt met de handtekening van de fracties het advies gevraagd van de afdeling Wetgeving bij de Raad van State over in totaal vijf nieuwe amendementen : een amendement bij artikel 2, paragraaf 1 ertoe strekkend artikel 1, 3° te wijzigen ; een amendement bij artikel 2, paragraaf 1 ertoe strekkend artikel 1 aan te vullen met een 4° ; een amendement bij artikel 2, paragraaf 1 ertoe strekkend artikel 3, 5° te wijzigen ; een amendement bij artikel 2, paragraaf 1 ertoe strekkend artikel 3 aan te vullen met een 6° ; een amendement bij artikel 2, paragraaf 2 ertoe strekkend dit besluit te vervangen door een nieuwe tekst.

Wij verzoeken u dus, en dat is voor het eerst bij de bespreking van dit ontwerp van decreet, voorzien van de nodige handtekeningen, om arti-

kel 50,2 van het Reglement toe te passen.

De Voorzitter : Mijnheer Van Elewyck, u moet de zaken in hun juist daglicht stellen en niet zeggen dat het de eerste keer is dat amendementen werden ingediend en het advies werd gevraagd van de Raad van State. U weet welke afspraak wij hadden.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, ik wil ze direct binnen hun juist kader plaatsen. Vorige keer hebben wij amendementen ingediend voorzien van de nodige handtekeningen om eventueel de toepassing van artikel 50.2 van het Reglement te vragen. U heeft toen geantwoord dat er geen misverstand mocht bestaan en dat het advies werd gevraagd in toepassing van artikel 50.1, dus door de Voorzitter zelf, wat uiteraard uw recht is.

De Voorzitter : Akkoord.

De heer J. Van Elewyck : Nu vragen wij uitdrukkelijk – en dat is voor het eerst – de toepassing van artikel 50.2, met name het advies van de Raad van State met al de handtekeningen die erbij horen.

De Voorzitter : Wat niet belet dat u vorige keer ook de bedoeling had het zo te doen. Laat ons dit duidelijk stellen.

De heer J. Van Elewyck : Dat heb ik daarjuist toch gezegd.

De Voorzitter : Ten einde mij toe te laten na te gaan of de nodige handtekeningen voorhanden zijn en ook te kunnen controleren of er geen misbruik is van amendering, zoals in ons reglement voorzien, stel ik voor de vergadering nu voor een kwartier te schorsen.

– *De vergadering wordt geschorst om 16.45 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 17.15 uur.*

De Voorzitter : Ik heb de motie die daarstraks werd ingediend door de heer Van Elewyck c.s. onderzocht. Ze voldoet aan alle voorwaarden van ontvankelijkheid, zowel wat het aantal betreft van de ondertekenaars als de inhoud van de amendementen. Ik zal het advies van de Raad van State inwinnen.

Voorzitter

De motie luidt als volgt :

„De leden van de Vlaamse Raad, wier handtekeningen zijn bijgevoegd, nodigen hiermede de Voorzitter van de Raad uit, met toepassing van artikel 50.2 van het Reglement van Orde, het beredeneerd advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State te vragen over de **hierbijgevoegde** nieuwe amendementen bij ontwerp van decreet nr. 63 :

– amendement bij artikel 2, § 1 : er toe strekkend artikel 1, 3° te wijzigen ;

– amendement bij artikel 2, § 1 : er toe strekkend artikel 1 aan te vullen met een 4° ;

– amendement bij artikel 2, § 1 : er toe strekkend artikel 3, 5° te wijzigen ;

– amendement bij artikel 2, § 1 : er toe strekkend artikel 3 aan te vullen met een 6° ;

– amendement bij artikel 2, § 2 : er toe strekkend dit besluit door een nieuwe tekst te vervangen.

Met deze amendementen beogen de indieners de voorliggende teksten zoveel mogelijk te verbeteren.

Om, zoals het voor goed legistiek werk past, over zoveel mogelijk garanties te beschikken, is een advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State over deze amendementen onontbeerlijk.”

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Wij kunnen dus nu onze besprekingen beëindigen. De volgende openbare vergadering zal plaatshebben hetzij maandag om 14 uur, hetzij dinsdag om 10 uur of om 14 uur naargelang het advies van de Raad van State ons bereikt en kan worden rondgedeeld.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 17.20 uur.

BIJLAGE

VRAGEN OM UITLEG

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O. art. 22)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening

Vergadering van 30 maart 1988

Vaste verslaggever : de heer H. Lauwers, Secretaris van de Commissie

- Vraag om uitleg van de heer H. Van Dienderen tot de heer E. Beysen, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening i.v.m. de bouwaanvraag voor de R2-verbinding tussen de Expressweg en de E17

- Vraag om uitleg van mevrouw M. De Meyer tot de heer E. Beysen, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening i.v.m. het verlenen van een bouwvergunning voor de aanleg van de Grote Ring door het Waasland

1. Uiteenzetting van de heer H. Van Dienderen

Aangezien Gemeenschapsminister Beysen tegen 1 april een beslissing zal nemen over de bouwaanvraag voor de R2-verbinding tussen de Liefkenshoektunnel, de Expressweg Antwerpen-Zelzate en de E17 acht het lid het nodig de Gemeenschapsminister van antwoord te dienen op de door hem in de pers daarover ontwikkelde argumentatie ten voordele van deze Grote Ring.

Aan de hand van de door het Actiecomité „Nee aan de Grote Ring” ontworpen kaart met alternatieven ontwikkelt het lid zijn visie. Hij stelt vooreerst dat er zich geen probleem stelt voor het eerste stuk van de zogeheten R2, met name de verbinding tussen de ontworpen Liefkenshoektunnel en de expressweg Antwerpen-Zelzate. Deze verbinding loopt tussen havendokken en opgespoten grond. Er is trouwens nood aan een goed uitgeruste havenweg. Heel wat minder evident is het vervolg van deze verbinding, nl. de verbinding expressweg E17 die vlak door het Waasland loopt.

De Gemeenschapsminister acht deze verbinding nodig om diverse redenen :

- een vlotte aansluiting op de Liefkenshoektunnel die een ontlasting van de Kennedytunnel voor gevolg moet hebben ;
- de ontsluiting van de Linkerschelde-oever die op die manier vlot met het westelijk landsgedeelte wordt verbonden.

Volgens de heer Van Dienderen is deze door de Gemeenschapsminister voorgestelde oplossing verre van ideaal en dit onder verschillende gezichtspunten. Men moet daarom de alternatieven nader onderzoeken.

Vanuit het oogpunt van de veiligheid is het beter de bestaande expressweg Antwerpen-Zelzate, die in zijn huidige vorm onveilig is, tot autoweg om te bouwen met een verbeterde verbinding tussen deze expressweg en de E17.

Het argument van de Gemeenschapsminister dat dit alternatief een omweg betekent en tijdverlies, is niet relevant. Men kan niet alle plaatsen op rechte wijze verbinden. Het tijdverlies van enkele kilometers omrijden weegt niet op tegen **het** tijdverlies dat gepaard gaat met het innen van de tol op de Liefkenshoektunnel. Als men echt tijd wil winnen, zou men deze tol beter afschaffen. Meteen zou de druk op de Kennedytunnel effectief verminderen.

Dat de omweg energieverpillend zou zijn, kan niet ernstig worden genomen. Een echte energiebesparing ware geweest in de Liefkenshoektunnel een spookkoker te voorzien waardoor ook via het openbaar vervoer een relatieve vermindering van het wegverkeer, en dan vooral van het vrachtvervoer, kon worden gerealiseerd.

Het argument dat de omvorming van de expressweg tot autoweg het sluisverkeer zou bevorderen, overtuigt evenmin. Dit probleem moet planologisch en verkeerstechnisch opgelost worden.

De heer Van Dienderen verwijst naar het rapport opgesteld ten behoeve van het Ministerie van Openbare Werken. Hij citeert : „Geen enkel van de voorgestelde alternatieven geeft een oplossing aan de overbelasting van de Kennedy-tunnel.” Dus ook de aanleg van de Grote Ring niet. Dit blijkt uit de cijfers.

Tot slot van zijn betoog wijst de heer Van Dienderen nog op de negatieve gevolgen van de aanleg van de Grote Ring onder de vorm van : suburbanisatie en vestigingen van industrie in waardevolle landschappen en uitstekende landbouwgronden langsheen de ontworpen Ring. Vooral de omgeving van Haasdonk zou veel milieuhinder ondergaan.

Al deze redenen moeten de Gemeenschapsminister doen afzien van de aanleg van de Grote Ring doorheen het Waasland. Hijzelf staat een omvorming van de expressweg Antwerpen-Zelzate tot autoweg voor.

2. Uiteenzetting van mevrouw M. De Meyer

Mevrouw M. De Meyer verwijst naar de uiteenzetting van de heer Van Dienderen. Zij is van oordeel dat de aangelegenheid sereen moet benaderd worden. Een ware ingreep in het landschap, en dit is de Ring doorheen het Waasland toch, kan enkel op grond van keiharde argumenten.

Mevrouw De Meyer vreest dat deze niet aanwezig zijn zoals blijkt uit de studie van het Ministerie van Openbare Werken. Deze steunt immer het alternatief via de Linkeroever. De Gemeenschapsminister heeft voor de pers verklaard dat de Belgische Staat contractueel gebonden is met de concessiehouders voor de Liefkenshoektunnel om deze met het bestaande wegnnet te verbinden door een autoweg. Hierbij zou de belofte gedaan zijn voor een aansluiting met de E17. Deze spoedige ontsluiting van de Liefkenshoektunnel is geen probleem. De vraag is echter hoe.

De Gemeenschapsminister stelt dat dit enkel kan via een Grote Ring doorheen het Waasland. Dit zou meteen een oplossing zijn voor de files bij de Kennedy-tunnel.

Mevrouw de Meyer is het hier niet mee eens. De Grote Ring zou het verkeer in de Kennedy-tunnel ontlasten met hooguit 2 % (cf. Studie Ministerie Openbare Werken). Dit is dus geen sterk argument.

Mevrouw De Meyer stelt dat er dringend behoefte is aan een samenhangende visie op het verkeer en het transport anno 2000. Zal men nog meer autosnelwegen aanleggen of de bestaande wegen uitbreiden ? Wat met het openbaar vervoer ?

Mevrouw De Meyer besluit met de vaststelling dat de tegenstand tegen de Grote Ring wordt gevormd door een hecht front van gemeenten, partijen en voltallige plaatselijke bevolking.

3. Bespreking

Mevrouw N. Maes, de heren J. Van Elewyck, A. Beckers, J. De Seranno, Voorzitter.

Mevrouw Maes herinnert de Commissie eraan dat het debat over de Grote Ring reeds dateert van vóór het vastleggen van de Gewestplannen. Wegens het verzet hiertegen zijn de tracés voor deze Grote Ring uit de Gewestplannen verdwenen, behalve voor het segment dat hier ter discussie ligt, nl. de NZ-verbinding.

Mevrouw Maes vraagt de Gemeenschapsminister voor welke aansluiting hij een bouwvergunning zal afleveren. Indien de verbinding met de E17 rechtdoor zal getrokken worden zal de aansluiting op de A11 er anders uitzien dan indien er slechts aansluiting nodig is tot aan de expressweg A11 zelf.

Ook dit lid informeert naar een coherente visie op het Vlaams wegnnet in de periode van groeiend autoverkeer. Waarom voorzag men niet in een spookoker in de Liefkenshoektunnel om aldus het goedertransport per spoor te bevorderen ? Alleen het afschaffen van de tol die zou geheven worden op de Liefkenshoektunnel zou het gebruik van deze tunnel bevorderen en de Kennedy-tunnel ontlasten.

Ook mevrouw Maes pleit voor het ombouwen van de „dodelijke” expressweg tot autoweg. Zij wijst erop dat in de plaatselijke bevolking zeer sterk wordt aangevoeld dat zij de dupe dreigen te worden van de Antwerpse verkeersproblematiek.

De heer J. Van Eetvelt brengt de problematiek van de weg van Sint-Niklaas naar Breendonk ter sprake. Deze is nu reeds verzadigd. Indien de Grote Ring er komt, schept men bijkomende problemen.

De heer Beckers pleit ervoor om telkens er over de bouwvergunning van grote infrastructuurwerken moet worden beslist, niet de bevoegde Gemeenschapsminister doch de Vlaamse Raad het laatste woord te geven.

De heer De Seranno verwijst naar Nederland en de Duitse Bondsrepubliek, waar grote infrastructuurwerken, die irreversibele ingrepen zijn in het leefmilieu, steeds in het parlement worden besproken. Graag zag hij deze traditie ook in het Vlaamse Gewest ingevoerd. Dat deze aangelegenheid tot de bevoegdheid van de uitvoerende macht behoort, zou eens moeten herbekeken worden. De uitvoerende macht beweegt zich sinds 1830 in een heel andere context omdat de ingrepen thans massaler en onomkeerbaar zijn.

Verder bepleit de heer De Seranno een zinnige oplossing. Dit is de aanleg van de Grote Ring alleszins niet.

4. Antwoord van de heer E. Beysen, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening

De Gemeenschapsminister preciseert dat men de bevoegdheid van de Minister van Openbare Werken niet mag verwarren met die van de Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening. Deze laatste beslist enkel over het al of niet afleveren van een bouwvergunning over een door de Minister van Openbare Werken gevraagd tracé.

Hij geeft de Commissie vervolgens kennis van de beslissing die de Executieve tijdens haar vergadering van diezelfde ochtend heeft genomen.

1) De Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening is gemachtigd een bouwvergunning te verlenen voor het ontworpen tracé R2 Liefkenshoektunnel-N49 expressweg Antwerpen-Zelzate, met inbegrip van de verkeerswisselaar R2-N49.

2) De eventuele bouwvergunning voor de verbinding tussen de expressweg en de E17 wordt afhankelijk gesteld van een milieu-effect-rapport.

3) De bestaande studie van het Ministerie van Openbare Werken zal mede door de Gemeenschapsminister bevoegd voor Leefmilieu worden getoetst.

4) Een werkgroep van vertegenwoordigers van alle Gemeenschapsministers, van de bevoegde Vlaamse administratie en van Openbare Werken zal intussen de vier alternatieve mogelijkheden op hun verkeerstechnische aspecten en in hun omgeving evalueren, nl. heraanpassing Kennedylaan te Gent, de uitbouw van de N41 (Dendermonde – Sint-Niklaas – A11) de uitbouw van de N419 (Krijgslaan) in Zwijndrecht en de uitbouw van de R2 (Antwerpen-Linkeroever).

5. Replieken

De heer Van Dienderen acteert de beslissing met betrekking tot het stuk R2. Hij vraagt op welke wijze de Gemeenschapsminister de aansluiting met de A11 ziet. Het mag niet zo zijn dat men alle andere oplossingen dan het verder doortrekken van de Grote Ring reeds impliciet uitsluit.

Mevrouw Maes acht het positief dat de Vlaamse Executieve het probleem verder wil onderzoeken en nog wil nadenken welke aansluiting op de A11 zal worden gekozen.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat voor het aansluitingscomplex de twee mogelijkheden opengelaten worden, nl. de aansluiting op de A11 en de aansluiting die directe verbinding moet geven naar de E17.

De heer Willockx betwijfelt de onderhandelingsbereidheid van de Gemeenschapsminister. Hij heeft de indruk dat de snelheid waarmee dit dossier moet worden afgehandeld vooral de concessiehouders van de Liefkenshoektunnel moet geruststellen.

De heer Verberckmoes is van oordeel dat het eerste doel van de verbinding Liefkenshoektunnel-A11 er inderdaad dringend moet komen. Hij is echter ook helemaal geen voorstander van een Grote Ring door het Waasland.

De Gemeenschapsminister wijst de Commissie erop dat hij alleen bevoegd was in dit dossier. Omwille van het belang ervan legde hij het echter aan de Vlaamse Executieve voor.

Het verwijt over een te snelle aanpak is ongegrond. De bekommernis moet aanwezig zijn om het aansluitingscomplex te realiseren, gelijktijdig met de openstelling van de Liefkenshoektunnel. Deze gelijktijdigheid is trouwens contractueel voorzien.